

Vadmalac 222

Gergely Tamás

Gergely Tamás

Vadmalac 222

**(ugyanannyi félperces, elő-
és utóhanggal spékelve)**

2019

Tartalom

Minimál mesék – Vadmalac módban / Cseke Gábor

1/ADOPTÁL

Aradi Jocónak

2/A BUG PARTJÁN

3/ÁLLOMÁS

4/A NAGY FEHÉR KUTYA

(Álom)

5/EL

6/BEETHOVEN A BUDIBAN

7/AZ ERDEI BECSÜLET

8/EINSTEIN MEG A LÁBSZAG

9/FEKETE-FEHÉR

10/GOLYÓ

11/GENGSZTEREK

12/FALAT

13/A GITÁROS

14/IGAZI

15/MADÁRDIKTÁTOR

16/LAMPEDUSA

17/KÖPNEK

18/QRVA NEHÉZ

19/ROTHADÁS, MUROK

20/STRUCCLÁB

21/A NAGY SZEM

22/TINKTÚRA

23/UTÁN

24/TEMETŐŐR

25/UTAZÁS

26/SZOMOR

27/PANTA RHEI

28/MOSOLY A SÖTÉTBEN

29/KÉRDEZ

30/A ZSELNICE IDEJE

31/HATÁRTALAN

32/HIÁNYZIK

33/ÚJ ÉV

34/VADRÓZSA

35/DÚDOL

36/LIPICAI

37/KETYEG

38/JÉZUS

39/VAKMERŐ

40/VADMALAC LELKE

41/ESZMELOJÁL

42/IDEGEN

43/WIJ

44/HAZAVISZI

45/ANGYAL

46/HOMÁLYOS ÓSZ

47/GLÓRIA

48/RÉS

49/POR

50/VADMALAC TELE

51/AKNÁK

52/KETTESBEN

53/A TEVE MOSOLYA

54/CSÍCSÍ

55/VAN IDŐ?

56/BÚCSÚZIK

57/FENTRŐL

58/HOMSZ

59/SÁSSÁ

Jocónak a messi távolba

60/HA CSAK

61/HÓD

62/BESZÉLGETÉS AZ ISTENNEL

63/SZPUTNYIK

64/KITARTOTT MAGAS CÉ

65/A TALPA

66/NÉMÁN

Lőrincz Györgynek

67/HIÁNY

68/MALACKA

69/VÁR

70/VÁRJA A HAVAT

71/ELHÚZNAK DÉLRE
72/A LÉPE SZÁZ
73/ABSZURD
74/AZ ÖTPÉNZES
    Bélának, Jocónak, Évának,
    Máriónak, más erdélyieknek
75/AZ „UTÁN” UTÁN
76/ÉRVÉNYES
    Juhász Gábornak
77/HULLA
78/JÖTTMENT
79/ISTEN UJJA
80/KRUMPLIKÖZÉP
81/NOÉ
82/LAPUL
83/TALICSKA
84/PRIVÁT
85/ZAVAROS
86/UNDOR
    Bogdán Tibornak
87/A JÖVŐ
88/A GOLF
89/VADMALAC
MIKROFONJÁRÓL
    Cseke Gabinak
90/A NAP MÖGÖTT
91/SZÜRREALISTA
    Stegbauer Tibor ötletére
92/ÁPRILISNAK BOLONDJA
93/A SZÓ
94/A SAJÁT HANGJÁT HALLJA
95/BELŐLE EGY RÉSZ
96/AZ IDŐ
97/AZ ÖREG
98/FÁZÓS VEREBET
99/MI AZ ELEGÁNS?
100/EMPÁTIA
101/FAL
102/FEST, AMIT ÉREZ
103/FÖLDÖNKÍVÜLI
104/HATÁRA VAN
105/HOMOGÉN

106/FORGÓ
107/HOROGKERESZT
108/IRAK
109/KI A GYILKOS?
110/KETTŐS BÁNAT
111/KLÓNOZZÁK, MINT...
112/KÍVÁNOK
113/LEHULLOTT
114/KUPOLA
115/KAPAVÁGÁS
116/MESÉL
117/MEGSZÜLETETT
118/MÁS
    Bodor Pál emlékére
119/NÁDIVERÉB
120/NYET
121/OPTIMISTA
122/NYUSZI
123/ROSSZ NAP
124/PETREZSELYEM
125/SZÁMÍTJÁK AZ IDŐT
126/SIKOLTÁS
127/SIRÁLY HASÁT
128/SKIZO
129/TÁJM
130/SZORÍT
131/TÖLGY
132/ÖSSZEHASONLÍT
133/TÁMADÁS
134/TÜKÖR
135/ÜNNEP
136/VILLÓDZÁS
137/EGYEN
    Cselényi Béla témájára
138/VISSZA
139/HÁNY ÓRA?
140/BENT IS ISTEN
141/TÁRS
142/VALAHOL
143/MOZGÓLÉPCSŐ
144/CSILLAGPOR
145/MENNYI EGY FABATKA

146/A KÖKÖ MESÉJE
147/SODORT
148/HUMORÁNÁL
149/FÖLÖS
150/RINGLISPÍL
151/EGYBEFOLYIK
152/KÉK NEFELEJCS
153/ALMAFÁCSKA
154/MINTA
Cseke Gábornak
155/ÉKSPÉRIMÉNT
156/HÜLYE KUTYA!
157/SZARKA
158/GYÖMBÉRIDŐ
159/LINCS
160/KERET
161/UJJAT HÚZ
162/FURKÓSBOT
163/VÉGE SZAKAD
164/ÉGBE
165/CSAK MONDJA
166/ÁGYÉKKÖTŐ
167/CSÜLÖKFILOZÓFIA
168/HÚSVÉTI MESSZIDZS
169/FEJÉHEZ KAP
170/TEKINTET
171/MAZUCHISTA
172/TÓ ÉS TEMETŐ
173/MOSLÉK
174/GAMMA
Csernobil, 30
175/AZ IDŐ PARTJÁN
176/RAGUZA
177/HELIKOPTER
178/KETTEJÜKRŐL SZÓL
179/KI AZ OKOS?
180/MALACKA ZUHAN
181/PEZSGŐ
182/NEDVZÖLD
Születésnap ajándék
Muhi Sándornak

183/BUJA
184/CSAHOS
185/ÖL A SZÓ
186/FÉLNEK MIND
187/CSUHÁS
188/EGY MÁSIK DARAB
189/MALACKÁVAL A PADON
190/MINDKETTŐ
191/PICULÁK
192/PANTOMIM
193/TINTAHAL
194/NAPÉJEGYENLŐ
195/TORNÁDÓ
196/ÜRÖM
197/A VERS
198/VÉR, A VÉRE
199/ÁM
Dusa Ödön emlékére
200/DÓM
201/BÚVÁRSZEMÜVEG
202/AZ IGAZSÁG
203/BARACK A HOMLOKÁRA
204/FORDÍTSD MEG A LAPOT!
205/GYANAKSZIK
206/ISTENI JEL
207/KINEK A GYERTYA?
208/MÁGNESES TÉR
209/NAPFOGYATKOZÁS
210/MEGÁLLÍTJA
211/VADMALAC MEG AZ ESŐ
212/ARADI VÉRTANÚK
213/OKTÓBER
214/SÖRÉNYE
215/UGYE
216/VÁRJA MALACKÁT
217/SZEGÉNYEK
218/VIRÁG
219/ZOKNI
220/ENYHE KÖD
221/ÁTHALLÁSOS
H. I.-nek
222/ÖSSZEGEZ

Minimál mesék – Vadmalac módban

Sok-sok, rövidebb-hosszabb (de inkább az előbbi) szövegből áll össze ez a könyv, amelynek jól körülhatárolt, egymással mégis lazán interferáló színtere van. Gergely Tamás nem túlságosan népes erdei szereplő gárdája jelenti az egyik kulcsot az itt következő mesék értelmezéséhez.

Ezért jó mindjárt az elején közelebbről megismernedni velük.

A történetek fő szereplője az ún. Makkosban (ami egy meghatározatlan terjedelmű erdő, valahol Európa közepén, se túl keletre, se túlságosan nyugatra, se túl délre, se hangsúlyosan északra) élő VADMALAC és családja, úgymint MALACKA, a feleség és KISMALAC, közös csemetéjük. Igen gyakori, távolról sem mellékes szereplő ugyanakkor Vadmalac KOMÁJA (legtöbbször csak: koma), aki az általában nehezebben értelmezhető történések idején szerencsére kéznél van és empatikusan rezonál Vadmalac gondolataira, érvelésére.

(Nagyjából ugyanezt teszi a maga helyén, bár jóval visszafogottabban és nem annyira furtonfurt, Malacka és Kismalac is.)

Az értelmezéshez azonban szükség van egy második kulcsra is, amire csak akkor bukkanunk rá, ha a műfaji besorolást illetően is tisztábban látunk. Fontos, hogy ne várjunk e szövegektől bonyolult, konvencionálisan mese-szerű, sűrű szövésű történeteket. A minimál – lecsupaszított – mesék cselekménybonyolítása ugyanis egy olyan, ritkán használt mellékpályán közlekedő vonatszerelvény vonulására emlékeztet, amely kényelmesen, lassan halad előre, s bár egyre többet vesztegel, valahogy mégis sikerül továbbjutnia. Szerző alig indítja el a cselekményt, máris rácáfol kezdeti szándékaira, visszafogja magát, és csak annyit árul el a történésekből, amennyi éppen szükséges ahhoz, hogy elhiggyük: rólunk (is) szóló történeteket olvasunk – anélkül, hogy azonosulnunk kellene a könyvbeli szereplőkkel.

Olvasás közben ugyanis lépten-nyomon azzal nyugtathatjuk magunkat, hogy távolról sem vagyunk annyira érzélgősek, mint Vadmalac, se olyan pesszimisták, de még humorunk is különbözik az övétől; nálunk nem áll olyan könnyen a sírás és a nevetés, mint az ő makkosi portáján, mi nem tépelődünk annyit, amennyit ő szokott agyalni, mi jóval tájékozottabbak vagyunk a világ eseményeiben, könnyebben értünk a szóból, ráadásul nem is élünk Makkosban...

De akkor miért van az, kérdezhethetnénk, hogy a lelkünk mélyén mégis a Vadmalacék pártján állunk, nekik drukkolunk, hozzájuk húz a józan ész, miközben tudjuk, hogy íróilag ábrázolt naivitásuk enyhén korszerűtlen, és nem is mindig fedí a „véres valóságot”.

Vadmalac gyakorlatilag azáltal lép be életünkbe, hogy majd mindenhez hozzászól, ami sorsunkkal, napjainkkal érintkezik, s ezt akkor is megteszi, ha látszólag semmi köze hozzá. A könyvbéli Makkosba – csodák csodája! – eljut mindenféle információ a világ dolgairól, sőt a hólabdaként duzzadó rémhírek se kerülnek el Vadmalacék figyelmét. Úgy tűnik, az események manapság egyre inkább „benne vannak a levegőben”, talán ezt (is) jelenti a globalizált világ, amelyben minden pillanatban részesei lehetünk egy bolygó méretű igeragozásnak:

*én fájok,
te fájatsz,
ő fáj,
mi fájunk,
ti fájtok,
ők fájnak*

– és ebből a fájásból aztán csak úgy dőlnek a további kérdések jobbra és balra: miért fájunk, ki okozza a fájdalmat, hogyan enyhíthetnénk e fájdalmakat, van-e egyáltalán gyógyír rájuk, vagy hosszú életeket, nemzedékek sorsát kell végigszenvednünk, ahogy azt az elődeink tették? És van-e egyáltalán remény?

A könyvben meséket olvasunk ugyan, kitalált történeteket, de lelkünk mélyéig hatolóan érezzük, hogy a Vadmalac-féle mesék nem ártatlan lelkű gyerekekhez szólnak; nem a formálódó kisember igazságérzetét és erkölcsi érzékét edzik, hanem egyszerűen ránk zúdulnak, mint a hétköznapi kéretlen ajándékok. Felnőtt olvasókként viszont tudnunk illik: mindaz, amiről Vadmalacék élete kapcsán szó esik a könyvben, bármikor megeshet velünk, környezetünkkel, a világgal.

Korunk egyik alapelve, hogy ma már semmin sem szabad meglepődni. Bármilyen köszöntsön is világra, annak jó oka és előzménye van, s nem csupán a külső körülményekben, de sokszor mibennünk is, még ha úgy tud-

juk, úgy hisszük, hogy alaptól ártatlanok vagyunk, elvégre mi nem tettünk semmit... Mi csak jelen voltunk, csak tudomásul vettük, csak tanúsíthatjuk az eseményeket.

Minimál mesék egy minimál világról – mondhatnánk, gondolván, hogy egy vadmalac lelkülete és értelmi viszonyhálója sosem lehet annyira bonyolult, hogy komolyan kellene vennünk.

Elvégre az ember az, aki a teremtés koronájának számít, hozzá kell igazítani a világorát, annak minden másodpercét...

A könyv szerzőjének éppen ez a ki nem mondott szándéka. Arról fogalmaz jelzés értékű történeteket, hogy senki, egyetlen élőlény, érző lélek se élhesen közömbösen, amikor világméretű káosz próbálja feje tetejére állítani a világot; ilyenkor nincsenek vétkesek és ártatlanok, viszont vannak érintettek és szenvedők, manipulátorok és balekek, ostobák és jóhiszeműek, felelőtlenek és törtető, lelkesek és közömbösek, s vagyunk mi, valahol közöttük elkeveredve, összefonódva, öntudatlanul vagy ilyen-olyan szándékokkal. A gondolkodás, a kétkedés, a kérdezés, az értelmezés hatékony fegyverünk lehet, ha megtanulunk bánni velük az élet és a megmaradás dzsungelében.

Vadmalac nem a vadállatok és a vaddisznók szószólója igazából, annál inkább a miénk. Darabos, nem túl választékos, de jólelkű, gyermeteg és olykor orránál fogva vezethető lény. Szeret gondolkodni, nem veti meg az ételt és az élet örömeit, de ha kell, bármikor képes visszafogni magát. Nem dúvad, nem világra szóló fenyegetés, inkább felismerés.

S ha ezt megértjük, akkor mi is könnyebben válhatunk a mások szószólójává.

Cseke Gábor

1/ADOPTÁL

Aradi Jucónak

Vadmalac el volt keseredve a dolgok állása miatt. De mást nem tehetett – félreállt, nem vett részt a hamisságokban, brutalitásokban. Annak örvendett, ha őt nem bántják, s hogy a keze eddig tiszta maradt.

Hanem most súlyosbodnak a dolgok, érezte, hogy a pacifikus megoldás nem megoldás...

– Adoptálom Makkost – mondta, majd azonnal kijavította magát:

– Adoptálom az egész világot.

Komájára nézett, tőle várta az elismerést, de az veszettül integetni kezdett, majd a Vadmalac füléhez hajolt, sűgött neki valamit.

– Hogy nem kellek? – motyogta Vadmalac. – Hogy a világnak nem kellek...?!

2/A BUG PARTJÁN

Komája kérdi:

– Aranygyűrűd van?

Gyors pillantással Vadmalac felméri, hogy jegygyűrűje a helyén.

– Mért, lopnak?

Körbetekint, a metrókocsi csendes, senki nem tolakodik, hogy a figyelmét elterelje.

– Levetkőztették őket – mondja a komája. – Át kellett adniuk a gyűrűiket, aki nem volt elég gyors, az ujját levágták.

Vadmalac érzi, hogyan kezd el sajogni a bőre a gyűrű alatt.

3/ÁLLOMÁS

Különös érzése támadt: kontúrja van a testének. Annak a „belsőnek”: ahogyan elképzelte, ahogyan látta magát. A képnek, ami benne önmagáról élt. Amit behunyt szemmel érzett.

Mintha egy vonat húzna be az állomásra, s a szerelvény ő maga. Azért volt furcsa, mert addig ő volt az állomás. Beléje érkeztek a vonatok, benne járkáltak az utasok, ő volt a nagy egység, s nem annak egy része.

„Idegen lennék? – tépelődött. – Idegen önmagam számára?”

4/A NAGY FEHÉR KUTYA

(Álom)

Még a nevére sem emlékszik.

Haladtak a kikötő felé, akkor tűnt el, Vadmalac úgy tudta, a nagy fehér kutya előre szaladt. Rá volt bízva – irodaszolga álmában.

Közben Malacka ébredszik, Vadmalac úgy gondolja, ideje megfőzni a kávé.

Olyan volt a kikötő felé vezető út, ahogyan Malájföld kinéz a térképen, legalábbis ahogy Vadmalac felülről látja álmában az ismeretlen város kikötőjét.

„Ha most kimegyek kávé főzni, soha rám nem talál.”

Vadmalacra a nagy fehér kutya...

5/EL

– El.

Vadmalac a baljával mutatott valahova a magas ég irányába. Mikor kérdezték tőle, hová tűnt.

Bámulták az eget, mi egyebet tehettek volna? Illetve néhányan lapátolni kezdték a hamut. Az elégett gumiabroncsok után.

– Csak vissza ne jöjjön! – mondta egy forradalmár. – Tankok tetején. Látott már a világ ilyet.

Keresztet vetettek. A beszélő, Vadmalac, a körülöttük állók mind.

6/BEETHOVEN A BUDIBAN

A vécé ajtaja előtt megtorpant: „Bevihetem-e Beethovent a budiba?”, tette fel magának a kérdést. Mert ott volt a fülhallgatója révén a fülében a Negyedik szimfónia. De azzal magyarázta ki a helyzetet, hogy gondolatban frakkot ölt, s már bogozta is ki a gatyáját.

A fürdőszoba tükreben annak, aki belenézett, vagyis magának, azt mondta: új energiát ad neki a szimfónia. Olyannak képzei el az egészet, mint mikor a villanyborotváját teszi feltölteni.

Feltölti őt is energiával. S az eltart a következő szimfóniáig...

7/AZ ERDEI BECSÜLET

Meggyengült volna a szeme? Vagy a távolság tette, hogy nem volt egészen tiszta, az erdőszélen mi is történik. Úgy látta, mintha a bossz egy jatagánal leszelne egy-egy darabot az asztalon elhelyezett csomagból, s a sorban állók egyenként eltűnnének vele.

Mintha zsírpapírba csomagolnák nekik, s ők azzal szaladnának haza.

Mintha vaj lenne, egy táblából egy kiló. Vagy mintha szilvaíz.

Mikor a komája megérkezett, megkérdezte:

- Mit osztanak?
- Az erdei becsületet osztják.
- Kilóra? – kérdi Vadmalac.
- Pofára – jön a válasz.

Hát ezen a kérdező elgondolkozott. Bekövetkezett ugyanis, amitől tartott.

8/EINSTEIN MEG A LÁBSZAG

Komája szerint relatív időket élnek. Ezen Vadmalac hosszasan elgondolkozott, más mégsem jutott eszébe róla, mint a relativitás meg Einstein. Az elmélet állítólagos feltalálója.

Meg is ijedt kissé. Arra gondolt, mi lesz, ha egyik fordulóban találkozik vele. Mert ugye, az idő nem egyenes, ők meg relatív időket élnek. Ha igaz.

Szóval, ha egyszer csak Einsteinnel találkozik az idő görbületében, s az kinyúl érte, a karjánál fogva elkapja... De hátha izzad a tenyere? Például. Einsteinnek. Nak. Vagy a talpa, esetleg lábszaga van, erről nem olvasott...

9/FEKETE-FEHÉR

– Ez fehér! – kiáltotta diadalittasan Vadmalac a komájának. Korábban vitatkoztak azon, hogy létezik-e ilyen szín, léteznek-e szintiszta lelkű emberek.

– Ez meg fekete! – mutatott Vadmalac a hóra hullott pernyére. Mutathatott volna a fejük fölött köröző csókákra is. De nem tette, ugyanis nem nézett fel az égre, egyszerre két irányba nézni nem lehet...

Ekkor viszont a koma szó nélkül maroknyi havat a tenyerébe fogott, kivárt, míg az elolvadt, s felmutatta Vadmalacnak, ami a patyolatnak tartott hóból maradt – a szennyes levet. Szürke, szennyes levet.

10/GOLYÓ

– Egy golyó van a fejemben – mondta Vadmalac.

Malacka azt hitte, tréfál a társa, de azért magához húzta a fejét, és megvizsgálta.

– Hol van, semmit sem látok.

– A gondolataim közt – válaszolja erre Vadmalac, s néznek egymásra, nem tudják, kacagjanak-e vagy sírjanak.

11/GENGSZTEREK

Leheveredtek a tölgy alá, annak a földből kiálló gyökereire. Öreg volt a tölgy, sokat látott. Mindent hallott, semmit sem jelentett, megbíztak benne. Olyanok voltak, mintha mindketten bírák lennének az erdő jövőjét illető titkos perben, Vadmalac meg a komája:

– Hazudnak – kezdte a komája. – Kezdetől fogva.

– Lopnak – kontrázott Vadmalac.

– Már hamisítanak is.

Vadmalac a fejét fogta:

– Bitangok – mondta.

– Rablók!

– Pitiáner gengszterek.

Mire komája, összevont szemöldökkel:

– Rossz vége lesz ennek!

Vadmalac az égre pillantott, mintha onnan várna segítséget:

– Azt mondd, vége lesz?

12/FALAT

Így fogalmazta meg gondolatban: „az utolsó falat”. Kiegészítve a gondolatát: „Csak az utolsó falat legyen finom”.

Túrós csuszát evett, aludttejvel. Egyszerű étel, de Vadmalac szerette.

Falt még egyet, közben a tévét nézte, és megismételte: „Csak az utolsó falat...”

A tévében egy énekes a gyermekkorát mesélte, Vadmalac őt bámulta, miközben arra gondolt, hogy az utolsó falatra jusson elég sajt, s maradjon tejfel, amibe a falatnak szánt masszát beleforgathatja.

Énekelte, vagyis dalban mesélt. Az énekes. Vadmalac meg arra gondolt:

„Muszáj az utolsó falatnak a legfinomabbnak lennie?”

13/A GITÁROS

A zenével a fülében fekszik, az énekes éppen azt fújja, hogy „Ott lenne jó élni, ott”, de valami lehetetlenné teszi kívánsága beteljesülését.

Fegyverropogást hallani, „ps-s-s-s-s”, ám a dalban nincs szó fegyverről, se diktatúráról, se bűncselekményről, Vadmalac arra gondol, az élet géppuskázza le a dalnokot – képletesen.

Hanem a gitárral megjelenített géppuska-ropogás, egy teljes tár kilövése, izgalomba hozza. Soha nem volt gitárja, de most úgy tesz, mintha a hangszer a nyakában lógna, s a húrokat kezdi gyilkolni, valami „pe-pe-pe-pe” jön ki belőle, nem az, amit szeretett volna. Bosszúsan mondja:

– Hogy a fenébe-be-be...?!

14/IGAZI

– Képzeld el – harsogta Vadmalac komája –, vannak igazi és nem igazi – nemcsak hangosan beszélt, hanem köpdöste is a szavakat – vaddisznók.

Látszott, hogy a lelke feldúlt. Hosszabb útról érkezett vissza, míg Vadmalac újabban csak az erdő széléig merészkedett.

– S a Vadmalacok nem tartoznak az igazi vaddisznók közé – folytatta a koma.

Vadmalac röffentett.

– Szerintük. És aki igazi, az háromszor annyi makkor kap – folytatta a beszámolót a koma. – Meg trafikot.

– Argentínában biztos.

Komája nem várakoztatta meg a válasszal:

– Dehogy, itt, a Makkosban!

15/MADÁRDIKTÁTOR

Ült a fotelben, s a téli eget figyelte. Két madár húzott el előtte, balról jobbra tartottak, összetartoztak, egyazon fajta.

Majd egy jobbról balra, azután több is keresztezte egymás útját. Nem számolta, hány ebbe, hány abba az irányba.

Arra gondolt Vadmalac, hogy milyen fölösleges ez a szüntelen „ide-oda”, mennyi energiát meg lehetne spórolni.

„Ha megszerveznék!”

A magokat például két kupacban tárolnák, lenne egy jobboldali kupac meg egy baloldali.

Szarni is szervezeten szarnának, nem szórnák el röptükben. Tolluk színével nem tudott mit kezdeni, de megjegyezte magának, hogy mindenik fekete. Fehér alapon, hiszen havas volt a határ.

És ahogy így elrendezte a madárvilág dolgait, megnyugodva megkérdezte magától: „Mi ez? Nem diktatúra, amit kigondoltam?”

16/LAMPEDUSA

– Előbb hagyják őket meghalni, azután „kimentik” a hullájukat.

Ezt a komája meséli, miután megnézte a híradót. Vadmalac már azt sem tud, híradót nézni, nem bírja a feszültséget. A hír hallatán is leül, mert nyomja a gyomrát.

– Hát a halászok? – kérdi végül.

– A halászok nem avatkoznak be, mert büntetnék őket.

Vadmalac gyerekkorában szerette a tengert. Most fél tőle. Ezt gondolja: „A halászoknak nincs felelősségük?”

17/KÖPNEK

Az idegen meséli: tizenhárom éves volt, térdepelve és tátott szájjal várta, parancsra, hogy a lágerőr harákoljon végre össze, amennyit az ő szájába beköphet.

Ha nem nyelte le azonnal, büntették.

Ha kihányta, büntették.

Vadmalac hallja a harákolást, érzi a hányingert. Mit tehet – odamegy és megöleli az idegent.

18/QRVA NEHÉZ

– Qrva nehéz! – rőfögte Vadmalac. Komája benézett a fészerbe. Mert mintha nem jól hallotta volna. Nem szokott Vadmalac káromkodni. Se brutálisan beszélni. Ennyire kiborulni.

- Qrva nehéz! – ismételte Vadmalac. Még nyögött is hozzá, mintha a véka búzát emelné a vállára.
  - Mi olyan „qrva nehéz”? – kérdezte tőle a komája.
- „Mégfájdult talán a mája?”, töprengett a koma. Mert Vadmalactól válasz nem érkezett.

19/ROTHADÁS, MUROK

Vadmalac a komájától tudakolta:

- Hogy van az, hogy a pincében tárolt muroknak mindig az egyik vége kezd rothadni?

Komája megvakarta a feje búbját, mielőtt válaszolt volna:

- Hogy legyen fejlődése a dolognak.

Ezt már Vadmalac is el tudta képzelni. Ilyeténképpen nyugtázta az állást:

- Ja.

20/STRUCCLÁB

Rémálmából ébredt, sötét volt, azt sem látta, hány óra.

Filozofálni kezdett, fekve, az ágyban. Például arról, hogy a vadmalacnak két veséje van. S azok sose látják egymást. Meg hogy lába is kettő van, s összedolgoznak azok is.

Ha nem úgy lenne, elesne.

A struccnak is, fűzte tovább a gondolatot, másképp működik a lába, mint a többi szárnyasnak, előre rúg, de úgy, hogy egyetlen rúgásától még az oroslán is elpatkol.

- Képzeld el – mesélte másnap a barátjának –, hogyha mi a két lábunkkal hátrafele járnánk...

Barátját nem éppen virágos kedvében találta a pihent agyú gondolat, így kommentálta:

- Képzeld el, hogy kihátrálnánk ebből az erdőből. Makkosból. Hogy senki észre ne vegyen bennünket...

- Még a makkok sem.

21/A NAGY SZEM

Malackára várt a könyvtár előtt. Figyelte a járókelőket, figyelte ugyanakkor az eget. Egyszer csak feltűnt az égbolton egy fényes mozgó pont, a város kisebbik reptere felé tartott.

„Milyen érdekes – mondja magának –, abban a kicsi dobozban emberek ülnek, minimum egy tucat.”

Hunyorítania sem kell, mert körülötte sötét van.

„Ilyen kicsik vagyunk, – gondolja Vadmalac – a Nagy Szem számára. Parányiak.”

22/TINKTÚRA

Ideges hangon kérdezte:

– Akkor most diktatúra van vagy sem?

Hallották, mit mond, de senki nem válaszolt.

Mire Vadmalac feltette ugyanazt a kérdést.

Még a komája is mosolygott, bár kiérezte Vadmalac hangjából a belső remegést.

Az meg már kiáltozott:

– Akkor most diktatúra van itt vagy sem?

De erre felment a koma pumpája is. Megrántotta Vadmalacot a vállánál fogva, és a pofájába sziszegte:

– Itt tinktúra van! Jobb, ha tőlem tudod meg.

Vadmalac értetlenségét látva hozzátette:

– Azért még létezik aszfalt.

23/UTÁN

Vadmalac a komáját tudósította. Füléhez szorította a táskarádiót, hogy a sistergésből kivehessen valamit.

– Azt mondják, le vannak löve. Mind a ketten.

Hogy a komája örvendett-e a hírnek, nem tudta megállapítani. Ugyanis minduntalan kérdést tett fel:

– De mi lesz a diktátor után?

Vadmalac azt hitte, baj van, beakadt a tű, de a másiknak nem habzott a szája, nem volt kifordulva a szeme. Csak kérdezett valami kellemetlen hangon:

– De mi lesz a diktátor után?

– Honnan tudjam? – válaszolt Vadmalac, magában meg azt gondolta: „Hallgass el!”

24/TEMETŐŐR

– A temetőőr fújta be őket.

– Azt a’!

Vadmalac nem is tudta, hogyan nyilvánuljon meg, nem akart szentségtörő lenni. Legszívesebben ordított volna, de idegrendszere másként reagált, úgyhogy megnémult, ez volt minden, ami a száján kijött.

– Néhány nyomorult a sírkövek mögé bújt – magyarázza a komája. – A temetőőr észrevette őket, jelentette. Csakis azért, hogy végezzenek velük.

A kellemetlen érzés lassan terjedt szét a testében.

Megásatták velük a sírjukat, tömegsír. Háromszázan voltak, azért történetet meg, hogy néhányan elszaladtak onnan, s a sírkövek mögé rejtőztek.

Vadmalac szégyellte, mit is? hogy... ember.

25/UTAZÁS

Vadmalac nem tudta, hogy éppen érkeznek vagy indulnak. Fia a taxissal beszélt, de háttal állt neki, úgyhogy Vadmalac pénzt, nyugtát nem látott.

Komája – „hát az meg mit keres itt?” – tréfálkozott vele:

– Úton-útfélen.

Csak a felesége vette komolyan szorongását:

– Úton vagy, Vadmalac, nagyon régen. Nyugodj meg!

Meg is nyugodott.

26/SZOMOR

Vadmalac szomorúnak érezte magát. Olyannyira, hogy szőre elvesztette a fényét, sőt, mellső lábán például mintha leforrázták volna.

Leteperte a letargia, még beszélni sem volt kedve, szavakat motyogott: „szomor”. Például ezt. Meg hogy „fodor”, „bodor”. „Komor”, „na igen, komor”, – mondta, s mintegy igazolva látta szomorúságát.

„Monor”, kezdte el újra a nyelvtanórát, de rájött, hogy nem ismeri fel a szót. Komájától kérdi, mit is jelent a „monor”, ám az sem tudta. Bosszús is lett Vadmalacra, amiért az ilyesmivel zavarja, mikor ő egy hosszú útról éppen hogy megérkezett, ki sem fújta magát.

–Elvesztette a szó a jelentését – mondta végül.

Bárcsak ne mondta volna! Vadmalac a szótól megijedt, felugrott rögtön, leforrázottnak tűnt szőre hirtelen az égnek állt.

– Jelentés? – kérdi. – Ki jelent?

Majd hozzátette:

– Hát soha nincs vége?!

27/PANTA RHEI

Pogácsázás közben Vadmalacnak ötlete támadt, de mire elheveredett a díványon, elfelejtette. Próbálta felidézni, hogy a bágyatag ősz volt a kiindulópont, avagy maga a pogácsa, netán a reggel, Malacka valamelyik szava, de korábbi gondolata elillant.

Akkor visszaült ugyanarra a székre, sőt a fejét a Malacka széke felé irányította, de „nem”.

Elkapott még egy pogácsát, bár éhes nem volt. De akkor sem.

„Olyan ez, mint az élet”, dünnyögte erre, és megvakarta a tarkóját.

28/MOSOLY A SÖTÉTBEN

Vadmalac zenét hallgatott az éjszakában, s egyszer csak elmosolyodott. Számára ismeretlen zeneszám ment a rádióban, Corellit juttatta eszébe, bár nem Corelli volt, csak valamilyen hozzá hasonló egyszerű, őszinte zene. És elegáns. Talán éppen azért.

A hálóban olyan sötét volt, hogy még Malacka sem látta meg az ő mosolyát, úgyhogy Vadmalac feltette magának a kérdést: „Hát akkor kinek mosolygok? Ha Malacka sem látja?”

29/KÉRDEZ

Azt olvassa, hogy a költők kérdeznek. Illetve mindenik kérdez, s hogy milyen nagy költő az illető, attól függ, mennyire tér el kérdése a többiétől. Hát ettől pánikba esik Vadmalac. Forog-forog egy helyben, mint a megzavart kotlóstyúk; arra gondol, hogy ő már a fejfát is kinézte magának, de még semmilyen kérdést fel nem tett. Mindössze túrta a földet, evett, szart, gyermeket nemzett, el-elbeszélgetett Malackával meg a komájával, de kérdés a tollából ki nem szaladt. S hogy biztonságát visszanyerje, tudakolja, mintegy magától:
„Hány óra van?”

30/A ZSELNICE IDEJE

Megörvendett Vadmalac a fehér koronának.

– A zselnicemeggy ideje van – mondta lelkesen Malackának.

És mivel a tavasz későn érkezett, a nyár meg hamar, a következő vasárnap már újságot olvashatta:

– Az orgona hete.

Következett a vadrózsa, a bazsarózsa, s hogy a rózsáknál maradjunk, a fátyolrózsa virágzásának ideje.

Malacka felé fordult, és megkérdezte:

– Tudod, hogy Damaszkuszból származik?

Bár ne mondta volna... Vadmalacnak kedvét szegte. „Damaszkuszban lőnek.”

31/HATÁRTALAN

Vadmalac a felhőket figyelte. Fentről, egészen pontosan egy Boeing fedélzetéről. Szépek voltak, a felhők. A felhőtakaró. Olyannak tűnt, mint egyetlen végtelen fehér szőnyeg.

„Nincsenek benne határok.”

Miközben tudja, hogy lent, a valóságban, vagyis a földön, vannak. Országhatárok.

„Benne. Rajta, keresztül.”

A kicsi vörös lámpa a Boeing hasán, világítani kezd, akkor is, amikor nem kellene.

„Mi van – röffenti el magát Vadmalac, s agyarát simogatja –, mit szántunk fel: tengervizet, mezőt?”

32/HIÁNYZIK

Töprengett Vadmalac, hogy ő most már jó-e?

Varjú belekárógott a gondolataiba, legalábbis Vadmalac úgy hallotta. Bár utólag visszagondolva nem volt biztos, hogy a varjú volt-e, lehet, hogy a csóka, ha egyáltalán kárógott valaki. Akkor jött rá, hogy régen hallotta a varjút, s már rég nem a hárs felső ágán.

Talán mert pont azt kivágták... De mellette a másikk...

Vagy elkergették a többiek, a kisebb madarak, a szarka, a csóka, a rigó. Azoké újabban a tér.

Csúnya hangja van a varjúnak, mint amilyen a sose olajozott csűrkapué. De neki most nagyon hiányzik. Segítene megválaszolni a kérdését.

33/ÚJ ÉV

Komája beledöfött egy karót a jeges földbe.

– Mi ez? – kérdezte tőle Vadmalac.

– Határ. Eddig el, s ettől tova.

Vadmalac csak hümmögött.

– Hogy ez így megy?

Komája:

– Nulla fok. Greenwich, mondjuk.

– Ja – mondta Vadmalac, bár döbbenetéből még nem ébredt fel. – Mint ahogy: óév, új év.

– Áhá.

Medesérre gondolt: piros lámpa volt a óév, zöld lámpa az új év.

De ő rájött, hogy nem két lámpa volt, hanem csak két oldala a skatulyának.

A nagybátyja kezelte, s amikor csengettek, megfordította.

Azért zöld, mert tele voltak reménnyel.

34/VADRÓZSA

Malackát várta a könyvtárból, a vadrózsaát azután látta meg, hogy a kocs ablakát lehúzta. És akkor is oldalról. Megnézte, majd visszafordult. Azt, hogy a virág egy szirmlevele lehullott, csak mellékesen érzékelte a retináján, homályosan.

Ám elég volt ahhoz, hogy felkeltse a figyelmét, most már nézte a fát, mely teljes díszben pompázott.

Dongók járták, illetve kettőt számolt meg, az egyik bújócskát játszott vele: egy alig kinyílt virágban szorgoskodott. Ahogy forgolódott, terjedelmes potrohával mozgatta belülről a szirmokat, „rém izgalmasnak tűnhet a szirmmozgás egy cirnosnak”, gondolta, s elmosolyodott. Vadmalac, ha nem mutattam volna be... gyermekkorában eljátszadozott a macskájukkal.

Mikor újra gondolataiba mélyedt, újabb szirmlevél hullott, tépelődni kezdett:

„Vajon a dongó csinálta?”

„De hiszen annyira ügyetlen nem lehet.”

„Egy elnyílt virág szirma hullana?” Figyelte most azokat. Széttárva a lelkük, sárga bibéjük mutatják.

„Biztosan beporozva – gondolta Vadmalac – a dongó rég bejárta őket.”

Elmélázott azon, hogy ez az elmúlás.

35/DÚDOL

– Emlékszel – kérdezte Vadmalac –, a vendéglőben dúdolt a pincér?

Malacka emlékezett. Egyrészt, mert röviddel azelőtt történt, másrészt mert szokatlan dolognak minősült a szemében.

– Az jó, ha valaki a munkahelyén dúdol – válaszolta Vadmalacnak.

36/LIPICAI

Borotválkozott a fürdőszobában, dúdolt hozzá, nem is vette észre, hogy ütemesen dobbant.

Benéz hozzá a komája, kérdi:

– Mi van?

Számonkérően teszi, Vadmalac nem érti.

– Hogyhogy „mi van”?

– Lipicai? – segíti meg a komája, Vadmalac kapcsol.

– Ja. Spanische Hofreitschule.

Spanyol Lovasiskola, Bécs.

– Csakis!

Kacagnak.

– Jól van – mondja a koma –, csak tartsd a taktust!...

37/KETYEG

Valami ketyegett neki újabban – előbb fekvé hallotta meg: „tek-tek-tek”, majd állva is, bár két lábon hosszabbnak bizonyult a másodperc.

„Miért?”, megfejthetetlen kérdés Vadmalac számára.

Az is, hogy „mi ketyeg”. Átvitt minden időmérő szerkezetet a konyhába, csak az atomórát hagyta a helyén; „tek-tek-tek” mégis...

A fülébe... illetve rájött, hogy a belső hallását célozta meg, a tudatát. Komájától kérdi:

– Te is hallod?

Az odahajol, mégse semmit.

– Hát persze – kiált fel Vadmalac –, mindenkinek a maga idejét méri, világos!

38/JÉZUS

Vadmalac munkanélküli volt idestova fél éve, ám hazulról eljárt, mintha továbbra is a telepre buszozna, hogy megváltozott státuszát a szomszédok és rokonok ne vegyék észre. Viszont a születésnapját meg kellett ülni, főként hogy kerek évforduló, s hogy neki, ellentétben a Makkos nem egy lakójával... megmaradt, ugye, a munkája.

– Kitettél magadért – dicsérték a vendégek, mikor már a desszertet is felszolgálták.

„Hát ha ti tudnátok – bosszankodott Vadmalac, de csak magában – ha ti tudnátok, hogy a semmiből... Mint ahogy Jézus öt hallal jóllakatott egy vendégsereget.”

Akkor megvilágosodása támadt. Félrevonult vendégeitől, hogy megteremtődjék a kontaktus önmagával, s talán a Fennvalóval is. Így folytatta:

„Lehet, hogy én vagyok Jézus!”

Eső közeledett, megdördült az ég. Vadmalac ezt válasznak vette. Nyakát behúzva sandított fel az égre:

„Bocsánat!”

39/VAKMERŐ

Malackának vendége érkezett, de mivel ő a konyhában tartózkodott, Vadmalac látta meg a szárnyas barátot – nyár lévén a teraszajtó nyitva volt. Vadmalac egészen meglepődött – először látott verebet a teraszukon; tudni kell, hogy nem a földszinten, hanem a negyediken laknak. Oda inkább a szarkák, galambok, cinkék látogatnak el.

– Mindegy, a veréb is madár, kedves vendég – zárta le Malacka a maga részéről a jelenetet.

Vadmalacot viszont nem hagyta nyugodni:

– Biztosan idei veréb volt, másként nem gondol ilyen merészet... A negyedikre fel!

Persze, hogy idei, szép világosszürke, nem sötétült még bele a szokásokba. A szürke tucatnyi esetleg többtucatnyi árnyalatával, hánnyal, Vadmalac nem tudta megszámolni őket, mert a pici madár hamar elrepült.

40/VADMALAC LELKE

Gardéniát kapott születésnapjára. A növényt eladdig távolról tisztelte: talán mert viaszlevelei vannak, akár a citromnak, kissé ridegek. Vadmalac legalábbis úgy ítélte meg.

De ha már kapta, gondozta. Öntözte más szóval és... várta, hogy virágozzék. Egy örökkévalóságba telt, míg az első bimbó megjelent. De kifejlődött, kinyílt, vajszínű volt.

El kellett utaznia kiszállásra, s az öntözéséről nem gondoskodott. Úgyhogy mire visszakerült, a gardénia virága elszomorodott. Elsorvadt, megfeledett.

Vadmalacnak rossz volt a lelkiismerete, érezte, lelke is feketedik.

„Ha látnám, ilyen lenne, mint a gardénia.” Mármint a lelke, a sajátja, ami „belül” van.

„Vagy ez lenne? Ez itt előttem...? A virág? Látom a lelkem, fogom?” Vadmalac elbizonytalanodott.

41/ESZMELOJÁL

Meneteltek tovább, komája szólt:

– Nem húznád be?

Mert Vadmalacnak a levegőben maradt a korábban kinyújtott karja.

Kihúzta magát Vadmalac, ezt mondta:

– Eszmelojál.

Majd látva komája értetlenségét, megmagyarázta:

– Eszméimhez hű maradok.

– Kínos – ez volt a koma válasza.

S miután elénekelték egy újabb indulót, odakapott, hogy húzza le. A Vadmalac karját. Vissza a teste mellé.

Mire az:

– Le akarod törni? Azt akarod?

42/IDEGEN

Vadmalac fürkészte saját arcát a tükörben.

„Ki ez az alak?”, tette fel önmagának a kérdést.

„Egy idegen”, válaszolta meg saját kérdését.

Hogy biztos legyen a dolgában, még egyszer megkérdezte. A válasz:

„Egy idegen.”

Harmadszorra módosított a kérdésen:

„Szereted ezt az idegent?”

A válasz:

„Igen, szeretem.”

43/WIJ

– Ülünk a wiji park vendéglőjében. Már a lenágyásokat is megnéztük, már a rózsalugas is illatozott nekünk – meséli Vadmalac. – Lencselevest eszünk, svéd lencse, wiji zöldségek, ropogós kenyér, helyben sütvé. A valuta is svéd korona, az árak borsosak, de választásunk nincsen.

Nagy lendülettel beszél. Az élmény feldobja.

– Ekkor ér az érzékeny legyintés a karomon. Ezen a szőrös, fekete vadmalac-csülkön.

Nézi, forgatja. Saját csülkét Vadmalac.

– Nem rám szállt, hanem miközben tovaszállt, kis lábát hozzám érintette, mintha azt mondta volna: „Szervusz, barát”!

44/HAZAVISZI

Az erdőszélen áll, szemben a jegesedő széllel. És sír. Nem pontosan érti az okát elérékenyülésének, de megmagyarázni sem akarja, még magának sem. Főként nem szavakban.

– Ég a gyomrod? – kérdi a társa. – Főzök tejberizsát.

Vadmalac nem válaszol.

– Vegyek elő egy rizlinget?

Mintha meg sem hallaná.

– Apád siratod?

Vadmalac csak bámul bele a tájba. Mit lát, azt a Fennvaló tudja.

– Az a baj, hogy öregsünk?

Potyognak tovább a könnyei, mint a konok októberi eső.

– Gyere, ölbe veszek – vigasztalja társa –, hazaviszlek a hátamon.

45/ANGYAL

Vadmalacnak gyerekkori álma volt, hogy angyal legyen. Majd megfeledkezett róla, viharos fiatalság, ám a harminchoz közeledvén előbújt ismét a kívánsága.

Mivel úgy gondolta, hogy magától nem megy, szerzett két hattyúszárnyat, amit megtoldott fél kiló lúdtollal, s beállított azzal egy ortopéd orvoshoz, csatolná fel neki a szerkezetet.

Az ortopédek sokat látnak, így a megszólítottnak szeme sem rezzent. Felfektette Vadmalacot az asztalra. Végigtapogatta a vállát, lapockáját, így fedezte fel a szárnyát. Egy láthatatlan, ám erőteljes szárny volt, amilyen nem sok vaddisznónak van.

Ekkor már felkiáltott, mert az ilyesmi ugyancsak ritka eset:

– Hiszen te angyal vagy, Vadmalac!

46/HOMÁLYOS ŐSZ

– Homályos ősz számomra a mostani – mondta Vadmalac. – Gyenge a szemem, nem látom tisztán a dolgokat.

Piszkált még egyet az agyarán, majd így folytatta:

– Vagy a világ homályos...?

Malacka melegen kacagott Vadmalac kijelentéséhez.

– Különös fickó vagy te, átviszed filozófiába a beszélgetést.

– Különös?

– Különös, igen, igazi vadmalac!

Gurgulázott két akkordot Malacka, majd húzta Vadmalacot magára.

47/GLÓRIA

- Vadmalac! – kiáltják.
- Nem vagyok itt! – kiáltja vissza.
- Burok venne körül? – kérdik. – Hogy itt vagy, meg mégse?
- Csak lecsúszott a glóriám – mondja. Még hátra is néz, le a padlóra, mintha a szürke linóleumon valóban csúszna utána valami nemes tárgy, minek is nevezze...

48/RÉS

Létezik egy rés, légi csatorna, a két kerekdő között, ahol szinte mindig fúj a szél. Ha kora este érkezik a városból, az ott mindig meglobogtatja a sörényét. Vadmalac kellemesnek tartja a szélfúvást, ezért néha csak úgy „élvezkedni” is kiáll. Érezze azt, amit fiatal korában. A határtalant, mintha a tengert bámulná – Konstancánál például.

Néha még dúdol is, illetve énekel hozzá. Egy régi dalt az útról, amelyen végig kell mennie. Illetve menniük, ugyanis Vadmalac ilyenkor a közösség része. Belemelegedik, megittasul az érzéstől, olyannyira, hogy ha ellenséget látna, le tudná lőni. Vagy tankkal lerombolni a berlini falat.

Hiszen már megtették...

Vadmalac végigsimít lobogó sörényén, végigsimítana, ám mindössze gyér sörte az. Mire hahotázni kezd, keserű iróniával kikacagja saját magát. A szél meg – ez a tulajdonsága – magával viszi a kacajt.

49/POR

Még gyermekkorában történt. A templomból jövet Vadmalac megbotlott egy kőben, s elterült az út porában. Beleüthette a kemény földbe éppen növekedő agyará, mert az ütéstől elalélt.

Mikor végre magához tért és feltápászkodott, a pap szavai jutottak eszébe, s megkérdezte az anyjától:

- Én most porrá lettem?

Az is feltűnt neki, a nagy csend, illetve hogy a madarak nem dalolnak. Zúgott a feje, amit ő a szférák zenéjeként értelmezett.

Anyja kacagása rángatta vissza az égi világból:

– Te nem porrá, hanem poros lettél, fiacskám.

50/VADMALAC TELE

Azt vette észre Malacka, hogy Vadmalac feltűri a zakója gallérját.

– Fázol? – kérdezte.

Egészen pontosan ezt kérdezte:

– Csak nem fázol?!

Ám elvitte a szél a mondat elejét, a csodálkozás kellemetlen karéját.

Vadmalac csak enyhe biccentéssel felelte, hogy „igen”. Legszívesebben azt válaszolta volna, hogy „hatalmába kerített a szorongás”, vagy csak így szimplán: „szorongok”, de azt magyarázni kellett volna, s úgy gondolta, már elmondott mindent.

– Hiszen kellemes nyár van – próbálkozott Malacka.

Mire Vadmalac megszólalt:

– Tudom. De tél van odabent.

51/AKNÁK

Tanára azt mondja, tele van a Makkos aknákkal. Vigyázzanak, nehogy elvigye az akna a jókedvüket...

– Majd óvatosan lépegetek – ígéri Vadmalac –, a lábam alá nézek.

– A legfontosabb – okítja tanára –, ne nézz hátra. A múlt robban!

– Veszni hagyjam az emlékeim?

– Okos akarsz lenni, vagy túlélni a helyzetet?

Na jó.

– A másik akna a jövő. Ne törődj vele! Kerüld ki!

Vadmalac viccre veszi a dolgot:

- Tegyek fel jövő-szemüveget?
- A jövő robban!

52/KETTESBEN

Még a tócsába is belegázolt, csak hogy kettesben lehessen önmagával. Hogy végre találkozzanak. Így gondolta: ha belenéz, a tócsa vize tükörként viselkedik, könnyebb lesz egymásra találniuk.

„Vadmalac!”, szólította a másikat, önmagát. Remegő hangon, mintha már évek óta várna lélegzet visszafojtva erre a bizalmas csendre.

Valamit meg kívánt beszélni vele. Egy emlék marta bensőjét, emlék egy esetről, amikor gyáván viselkedett.

Arra számított, valami jelt kap. Szeme megcsillan, vagy a víz elszíneződik. De nem.

53/A TEVE MOSOLYA

Bal patával kelt aznap Vadmalac, alig várta, hogy a nap elteljen. Hogy felvidítsa, komája egy mosolygó tevét mutatott neki. Pofája, a tevének, mintha kifestve, az egészségtől csattan ki.

– Hát igen – filozofált –, ma csak a tevék boldogok.

Így mondta: „boldogok”.

– Meg a bolondok – folytatta a komája, nem lehetett kivenni szavaiból, hogy viccel vagy komolyan gondolja.

Vadmalac ekkor mellére ejtette busó fejét, a melegtől, amit viszont komája igenlésként nyugtázott.

Szeme élénk, orrlyuka várakozó, optimista. A tevének. A képen, mert egy illusztráció volt a teve. Hogy milyen szöveghez, egyikük sem tudta, idegen nyelven íródott.

A koma folytatta:

– Meg a... szabadságharcosok.

– Talán. Mára már azok sem.

Úgy gondolta, nem eszik olyan forrón a kását.

54/CSÍCSÍ

Ezen a nyáron Fecsi kissé tartózkodónak bizonyult. Mikor például Vadmalac azt kérdezte, milyen volt az út, szűkszavú válasz érkezett:

– A szokásos.

Azután a földközi-tengeri „muslincák” száma felől érdeklődött, ám a frakkos válaszra sem méltatta. Nyelve akkor eredt meg, amikor ő a társa felől érdeklődött:

– Elhagytad Csícsít? Vagy ő hagyott el téged?

– Lőttek – mesélte –, tankok égtek, repülők mindenütt. Az egyiknek az örvényébe bekerült Csícsí, s a földre zuhant.

Arab tavasz, Vadmalac érti már.

55/VAN IDŐ?

– Jobbját az égnek emelte – mesélte komája –, a ballal meg szorította magához a gitárt.

Az énekesnő, akinek a koncertjén járt.

– Jobbját? – kérdezte Vadmalac, próbálta elképzelni a jelenetet.

– Igen, mutatóujja kiegyenesítve, akár egy esernyő.

– Nem Heil Hitler?

– Nem.

– Akkor megpróbálom – dünnyögte Vadmalac és kilökte maga is a karját. A balt, mert a jobbjá befáslizva. De még az is nehezebbre esett, úgyhogy leengedte, majd újra fel, körkörösén, mintha repülő lenne, annak a rotorja.

Érdekes, komája meg órának nézte, vagyis mánusnak a vadmalackart, meg is kérdezte:

– Van idő?

– Nincs – bökte ki Vadmalac a parlagon eldőlvén.

56/BÚCSÚZIK

Vadmalac búcsúzott a tavasztól. Kifeküdt Malacka mellé a pázsitra, együtt kémlelték az eget.

– Szép tavaszunk volt – törte meg Malacka a csendet.

Szép, Vadmalacnak ugyanaz volt a véleménye, mégis hiányérzete támadt. Valamit megígért magának, s nem váltotta be az ígérését. Mert az igaz, hogy sok mindent megértett a világból filozofálgatásai során, meg másoknak is megmagyarázott, viszont azt, hogy... „honnan ered a gyűlölet?”, hát annak a titkát nem tudta megfejteni. S az most kínozza, hiába születtek az égen szebbnél-szebb felhőalakzatok.

– Félek tőlük! – bökte ki Vadmalac, mire Malacka megfogta a kezét.

57/FENTRŐL

Újabban felvett szokása szerint fentről figyelte őket, mintha egy magas fáról. A társait. Ő, Vadmalac.

Nem emlékszik már, hogyan kezdte, mi küldte, kényszerítette fel őt a magasba. Talán mert ott fenn nem hallatszik annyira a rőfögésük, mely egyre inkább zavarta...

Elszégyellte magát a gondolatra. „Megváltoztam!”, gondolja. Ő egy Tolsztoj, egy van Gogh.

Fentről viszont azt látja, mintha szalagokat lengetnének, zászló vagy mi. Nyújtogatják, de túl rövidek a sávok, nem érnek össze egyetlen egészé.

– Sok indulatból nem lesz ép gondolat – mondja Vadmalac, természetesen magának –, a gyűlölet gyűlölet marad.

58/HOMSZ

Éles hangot hallott. Tisztán kivehető jajkiáltást.

Nézett széjjel, senki a közelében. Vagy akik mégis, azok csendben voltak. Mondjuk úgy: körbe volt véve hasonszőrűekkel, de azok közül senki nem észlelt lelket dermesztő ordítást. Vadmalacnak viszont mint egy kés vágta a dobhártyáját. A lelkét.

Arra gondolt, lehet, hogy nem is a légben terjed. Talán földalatti csatornákon...

Patájával kotorászott, fedezné fel a lyukat, mármint ahol a hang kijön, de nem találta.

„Homsz” – különös volt a hangalakja a szónak, idegen. Hát megismételte, jegyezné meg. „Homsz. Így tanulunk meg idegen szavakat.”

59/SÁSSÁ

Jocónak a messzi távolba

Karácsony előtt. Vadmalac – magányos, különös fickó – megy az utcán és énekel, csakis magának:

„Sá-ssásáá sássá-sásá.”

A külső zajokra nem figyel, magát hallja. Gondolatai, mint a vaddisznók ringatózó járása, parasztkönyvtár:

„Vá-ppváváá vávvá-vává.”

Azon a belső úton halad, mert kint stoplámpa, vörös, várakozik. Majd észrevesz egy hókotrót. A zöldre vár az is. Vezetője szétnyitja a maga előtt tolt hólapátot, olyan lesz az, akár egy hóeltakarító mozdonyé.

„Teljesen szimmetrikus! – ámul el Vadmalac. – Akárcsak az én dalom.”

Első hallásra nem az, de a cezúra két oldalán mégis.

60/HA CSAK

A fotelben ült, s az eget figyelte. A szürke eget, az egyre sötétebbet, már döngött is, mintha egy üst oldalát verték volna – fakalapáccsal.

Egy madárpár húzott be a látómezejébe. Magasan szálltak, olyan közel az éghez, hogy mindössze sejtette: varjakat lát. Tempósan szálltak, sietség nélkül. Vadmalacot meglepte, mennyire nem befolyásolja őket az égi háború.

„Ha most a villám lecsapna, eltalálná vajon mindkettőt?”

Fél méteres távolságban egymástól mindvégig, s nyilvánvalóan egy pár voltak.

„Mi történik, ha csak az egyikre sújt le?”

Vadmalacot elfogta a nyugtalanság.

„Mit csinál a másik? Száll tovább?”

Szívét megmarkolta a félelem.

„Mit tesz a másik?”

61/HÓD

Malacka természettudományos filmet nézett. Majd átjött Vadmalachoz a szomszéd szobába és lelkesen mesélte:

– Képzeld, a hódok megfogják egymás lábát, hogy éjszaka a víz ne sodorja el őket egymástól!

– Szép! – mondta Vadmalac.

Kinyújtja ő is a kezét.

62/BESZÉLGETÉS AZ ISTENNEL

Mozdulatlan hevert az erdőszélen, már-már az volt az érzése, hogy a táj belé költözött. Egy azzal, vele együtt lélegzik.

Megszólalt:

– Tudom, hogy itt vagy.

Nem kiáltott fel, ám volt benne némi megilletődöttség. Hogy nem akárkihez szól, hanem a Teremtőhöz.

A válasz sima kijelentő módban érkezett:

– Tudtam, hogy tudod.

– Tudtam, hogy tudod, hogy tudom – folytatta volna Vadmalac, de rájött, hogy fölösleges, mindent elmondtak már egymásnak. Megkockáztatott mégis egy kérdést:

– Láttam mindent?

Mindent felölelő csend.

63/SZPUTNYIK

Maga Vadmalac kezdeményezte a beszélgetést:

– Emlékszel – mondta a komájának –, lestük az égbolton a szputnyikot?

Még fel is nézett az égre, hogy nyomatékosan adjon a szavainak. Komája mégsem válaszolt.

Nagy későre mégis:

– Én éppen aludtam.

Különösnek tartotta komája viselkedését. De csak ennyit mondott:

– Hogy lehet? Mindenki látta.

A másik elhárító mozdulatot tett a kezével, hogy... ejtsék a témát.

– Ne politizáljunk, rendben?

Mire Vadmalac csak annyit szólt, nyakig a jelenben mi mást tehetett volna:

– Rendben.

64/KITARTOTT MAGAS CÉ

– Olyan az élet, mint egy vicc – folytatta a komája.

Vadmalac csak rőfögött hozzá. Nem beleegyezőleg, nem elítélőleg, inkább kíváncsian, hogy mi következik.

– Mi kacagunk rajta – zárta le összegezését a koma –, de nem értjük magát a poént.

Kemény ítélet, gondolta Vadmalac, majd szólt az illetőnek:

– Figyelj!

Azzal felmászott a tölgyfa alsó ágára. Lihegve ugyan, de felkapaszkodott a következőre.

– Elég magasan vagyok? – kérdezte.

Kinyújtotta a karját, fel az égek, amennyire tehetette. Amennyire az ágak engedték.

Kezében egy papundekliből kivágott betűt, egy „C”-t tartott. És kiabált le a komájának:

– Mutattam neked egy kitartott magas Cét! Mint az operában.

65/A TALPA

Vadmalac éppen egy tüskét keresett, ami a talpába fúródott.

Nézte hát, nézte, de mintha nem ismerte volna fel a saját talpát. Mintha sose látta volna. El is mesélte különös élményét Malackának, aki a közelben sertepertélt.

– Miért, a hátad közepét mikor láttad? – tette fel a kérdést Vadmalacnak, és jóízűen kacagott hozzá.

– Tényleg – mondta Vadmalac. – Hogy erre nem gondoltam!
Azzal keresett tovább.

66/NÉMÁN

Lőrincz Györgynek

Komája törte meg a csendet:

– Vártam a válaszod.

Vadmalac a távolba révedt. Egy hegyet látott, amit ő „szent”-nek nevezett, most viszont fordult lassan a komája felé. Mélyen a szemébe nézett, s halkan mondta:

– Nem beszélünk róla.

– Attól még megtörténik... – replikázott a másik.

– Mi ketten tudjuk, de nem beszélünk róla.

– Rendben – válaszolta komája –, senkit nem keserítünk vele, inkább hallgatunk.

Azzal hallgattak. Együtt. És nézték a hegyet. Könnyű köd szitált rájuk friss nedvet. Sokat: attól lehetett tartani, eláznak a gondolataik.

67/HIÁNY

– Érted, testvér: tarkónál egy kicsi lyuk volt, elől viszont egy tölcsér táton-
gott.

– S te azt közelről láttad.

– Amikor eltaláltam. Két helyen volt kivégzés. Ha nem találtad el, melyi-
ken, már csak az utolsó sorban kaptál helyet.

Mert előbb végignézte a tárgyalást. Ami az volt: ügyvéd nélkül, az utolsó
szó joga nélkül. Öt perc, plusz ítélethirdetés. Futószalag-metódus.

– Érted? Hátral egy kis lyuk, arcát a golyó teljesen levitte. Helyette hiány:
akár egy tölcsér.

68/MALACKA

Sötét volt még, mikor felébredt, de hogy hány óra, megsaccolni sem tudta – még erősen a téli napfordulóhoz közel éltek. Vadmalac viszont nem fordult, még az óra felé sem, annyira jó volt neki a dunyha alatt.

Annyira jó, hogy kimondta:

– Kérek még egy évet.

A többit majd meglátják...

– Egy évet? – kérdezte Malacka, aki mellette lapult a dunyha alatt. – És velem mi lesz?

„Hát igen, Malackával mi lesz?“, töprengett Vadmalac. Egészen elgyengült a gondolatra. Úgyhogy kilökte csükkét a dunyha alól, menjen, főzze meg a kávé.

69/VÁR

Vadmalac várt türelmesen. Teltek az évszakok, mintha az élet vonult volna el szeme előtt, néha megsárgult levelekkel havazott.

– Mire vársz? – kérdezte tőle a komája, de Vadmalac nem válaszolt, megőrizte magának a titkot.

– Legalább bevehetetlen az a vár? – próbálta bosszantani a komája, de Vadmalacot nem lehetett. Hozzászokott ezekhez a faksznikhoz, az intelligenciaszinthez, már válaszolni is tudott rá:

– Hehehe.

70/VÁRJA A HAVAT

Hajnalban ébredt, s a nagy fényből arra következtetett, hogy lehullott a hó. Könnyebbnek érezte mindjárt magát, kicsit úgy, mintha a föld felett lebegne.

Vadmalac tudatában volt annak, hogy örvend.

Még akkor is, ha máskor az örömnnek gyökere van, nem ok nélkül fejlődik ki az érzés. Most viszont csak egy lapos felület. Gyökerek, forma nélkül.

71/ELHÚZNAK DÉLRE

Komája fecskét tetováltatott a nyakára. Nem is egyet, kettőt. Testén lefele szállnak, és röptükben, azaz a szárnyuk még a koponyáján, a fejük viszont a nyakcsigolya közelében összeér. Egy pár tehát a kettő, megtestesítik a koma bőrén a boldogságot...

- Hiszen nem is látod őket – veti ellen Vadmalac, de komája így kontráz:
- Nem látom, de tudok róluk.

Vadmalac elismeri, hogy komája szépen fogalmaz, mégsem hagyja annyiban a dolgot:

- Egy szép nap elhúznak délre, s te észre sem veszed...

72/A LÉPE SZÁZ

Komája azt olvasta, hogy a belső szervek más-más ütemben öregednek. Megtörténhet például, hogy a test általában hatvan éves, de a szíve nyolcvan...

Vadmalac a tréfás oldaláról szemlélte a tudósok felfedezését, azt mondta:

- Lehet, hogy a szívem csak negyven, a májam ötven, a zúzám pedig...
- ...hetven – kontrázott a komája, aki szívesen ment bele a játékba. Így fejezte ki magát:
- A mája negyven, a lépe száz.

Vadmalacnak attól, amit mondani akart, a szeme kikerekedett:

- Ám az ott lent...

Megállt a komája szava is a levegőben, amikor megértette, barátja mire céloz.

- ... a farkam? – kérdi. Majd eszeveszett „ihaja, de csuhaja”-zásban tör ki. Mintha vadszamár lenne, nem vadmalac...

73/ABSZURD

- Te érted ezt? – kérdezte komája. – Egyik nap nem engedik közel a vonathoz a menekülteket, következő nap közel engedik, de nem indul vonat.

Kisápadt Vadmalac is, nem tudni, mitől: a tényektől, vagy hogy most képtelen feladat elé állították...

Komája megismételte kérdését:

– Te érted?

– És miért csinálta, aki csinálta? – folytatta, mert, mint ahogy senkit, őt sem hagyta nyugodni az egyedülálló helyzet.

Vadmalac előbb felpillantott a cinikusan abszurd égre, majd röviden így szólt:

– Tudni nem tudom, de értem.

74/AZ ÖTPÉNZES

Bélának, Jocónak, Évának, Máriónak, más erdélieknek

Vadmalacnak néha nosztalgiája támadt. Maga sem tudta, honnan, az ég kékjéből, talán még a víz csobogásától is felrémlettek neki kellemes emlékek. Mert Vadmalac a harmadik erdőből való volt – társai közül sokan a másodikban már földet értek, őt a sas, melyiknek business osztályán utazott, messzebbre szállította.

– Ne felejtsd el, hogy abban az erdőben vertek, éheztek, besúgtak – figyelmeztette ilyenkor a komája.

Vadmalac beszívta erre alsó ajkát, bár nem szeppent meg.

– Az ötpénzes – morogta –, a papírpénz, amire kenyeret vásároltak... azon egy parasztasszony volt látható bekötött fejjel. Egy közülünk...

– Kék alapon, a hátán pedig vízerómű, emlékszem – mondja a komája, egészen megváltozik a hangja. Lágyabb lesz.

75/AZ „UTÁN” UTÁN

Amit látott: a keskeny utat, majd a boule-pályát annak a másik oldalán. Kissé a lejtőn, illetve mélyebben. Tömbház, erőmű kettős tornya, közülük az egyik világítótornyoként szolgál. De mi van az után? A világítótorony után? Van egyáltalán, létezik ott valami?

„Hát persze, ha nem, kinek világítana...?”

És mi található az „után” után? Azt magyarázza meg neki valaki...

76/ÉRVÉNYES

Juhász Gábornak

Komája egy olyan medvét látott az erdőben, amelyik üdvözölte őt.

– Bíz’isten, felemelte a mancsát, amikor meglátott.

Vadmalacnak az volt a józan napja, így szólt hát:

– Biztosan szeder után nyújtózkodott.

– Á, dehogy nem is volt ág a közelben.

– Na és melyik mancsát emelte? – tudakolja erre Vadmalac.

– A balt, látom még most is.

Mit válaszol erre Vadmalac...

– Tiszta szerencse. Akkor az érvényes üdvözet volt.

Komája nem érti.

– Mert jobbukat a diktátorok emelik.

77/HULLA

Vadmalac újra a tölgyfára kapaszkodott – mindig azt teszi, ha veszélyben van. Vagy veszélyben érzi magát.

Most azoktól az emberektől ijedt meg, akik botokkal próbáltak talpra állítani egy hullát. Fújták belé a levegőt, csipkedték, sehogy se sikerült.

Vadmalac nézett a komájára, hogy ebből vajon mi lesz?

„Rájuk fog hullni az a nagy test”, nézett vissza a koma.

„Még a végén bennünket is eltemet”, gondolta Vadmalac. Mert naaaagy volt az, ami kimúlt, naaaagyon nagy, óriási, akár egy – birodalom.

78/JÖTTMENT

Felkavarodott lélekkel magyarázza Vadmalac a komájának:

– Én nem is mentem, én csak jöttem, miként lehetek akkor „jöttment”?

Hát ezen a koma is elcsodálkozott.

– Az ott mi? – kérdezte a barátjától.

– Ez itt a gyökerem... A gyökerem a Makkosban – bökte ki Vadmalac. –
Eléggé erőteljes, nem?
Komája megpaskolta a vállát.
– Megélsz te itt, Vadmalac, nem féltelek.

79/ISTEN UJJA

Bal karja volt szabad, úgyhogy miközben a szférák zenéjét hallgatta, annak forgatta meg az ujjait a levegőben.

Nézte, bámulta, úgy tűnt neki, megisméltődik a Teremtés.

„Mintha csak Ő lennék.”

Volt a mondatában pillanatnyi eufória, ám megzavarta különös hangulatát egy részlet.

„Melyik ujja is? – Michelangelo festményére gondolt, de csak képzeletben látta, elhalványulva –, talán nem a bal keze ujját nyújtja, nem lenne szerencsés.”

Aztán meg arra gondolt, hogy miért nem mindkettővel teremt, így olyan, mintha félkarú volna. Lenne. El is rontotta vasárnapi örömét a félkarúság:

„Levágták? Vagy úgy született? Félkarú Teremtő?!”

80/KRUMPLIKÖZÉP

Hámozás közben tudatosodott benne, hogy a krumplinak, amit ő pityókának nevezett, nincsen közepe. Azaz nincs „magja”. Mint egy „rendes gyümölcsnek.” Az alma is, ugye, magház, mag.

De még a zöldségeknek is, vegyük a padlizsánt, amit ő vinetának nevezett. A magok szépen sorakoznak a puha rejtekben.

„Ez talán nem is növény?”, kérdezte önmagától. Az nem jutott eszébe, hogy akkor meg minek is hámozza?

Abban a korban volt, amikor a dolgok lényegét keresni nem szégyen.

81/NOÉ

Hiába ért a szennyes lé mindössze térdig, Vadmalac Noénak képzelte magát. Rögtön számolni kezdte, kit is vinne magával, ha csónakja lenne, egy nagy. Egyelőre kicsi sem volt.

Hát Malackát meg a gyereket, az már három, fogta le bal mancsán a három ujját. Kék nefelejcsét a kékje miatt, a tubarózsát, hogy illatozzék.

Ja. És Gidát, hogy adjon tejet.

No de a komáját...?

Hát igen, ez volt a nagy gondja. Mert becsületes, és ragaszkodó, néha megtáptosodik, s mintha az alteregója lenne, no de nem elég vadmalacból egy család?

Aztán meglátta, mennyire izmos, arra gondolt, kell valaki, aki a bárkát kikösse. Mert egyszer csak megfeneklik...?

82/LAPUL

– Ma erény felfele lapulni.

Meglepi Vadmalacot komája megállapítása, ez a mostanság közösségi bölcsélet.

Rosszat sejt, sőt: nem is érti.

A tölgyfához megy, s fejét behúзва annak az alsó ágához simul.

– Így? – kérdi komájától.

Ám ahogy elengedi magát, a földre hull.

83/TALICSKA

– El kell pucolnunk ezt a szemetet. – Maga elé mutatott, bár a messzi távolba. – Az egészet!

Komája könyörögve nézett rá, de csak enyhe ellenállásra futotta:

– Ebben a melegben?

Aztán eltűnt, s egy talicskával tért vissza.

Vadmalac nem tudta eldönteni, hogy humor-e ez, vagy hogyan lehet őt ennyire félreérteni...

84/PRIVÁT

Malacka panaszkodik, a világra, hogy mennyire „vaddisznók” az emberek. Érzi Vadmalac, hogy közbe kell avatkoznia.

Feláll a vadászszékéről, és rajzol aköré egy kört. Nagyobbat, mint amekkorába ketten beférnek.

– Ez – mondja –, vedd úgy, hogy ez a privát szférád. Ide a külvilágot be ne engeddd!

Megszólal a komája:

– Ha ez csak képzeletben létezik, miért kellett a kört megrajzolnod?

85/ZAVAROS

Úgy érezte, veszélyben vannak, egy ismeretlen tragédia bármelyik percben bekövetkezhet. Mert „zavaros” időket élnek.

Karjával átfogta Malackát, Kismalacot, lábhoz szólította a kutyát, a macskát.

Nyugtalanul körbe tekintett.

– A paszuly a teraszon! – mondta, vagy inkább kiáltotta.

86/UNDOR

Bogdán Tibornak

– Sokkol? – kérdezi a komája.

Mit is válaszoljon? Már annyi mindent látott, annyiszor meglepődött, sőt megdöbbsent.

Szívéhez tartja a mancsát, lám, dobban-e a döbbenet? De nem, nem dobban, szíve inkább egy kiégett tűzhelyhez hasonlít, kotorász hát mancsával a hamuban.

De ne tovább, mert azzal egyre mélyebb a...mi, a...

– Undorít – mondja, válaszolja Vadmalac a komájának. Jó, hogy van, akivel megbeszéli a dolgot.

87/A JÖVŐ

Volt osztálytársával találkozott:

– Hogy állsz? – kérdezte az.

Vadmalac nem értette a kérdést: a hasát húzza be talán, mert évtizedekkel ezelőtt pocakja nem volt, vagy...

Elbizonytalanodva nézett körül. De a teniszcipőjén kívül mást nem látott. Kérdezte is:

– Mi az, hogy állok?

Osztálytársa jókedvében volt, hát elmagyarázta:

– Te mindig előre néztél. A jövőbe. Míg mi szerte-széjjel. Jobbik esetben is egymásra.

„Jó – gondolta Vadmalac. – Helyes megfigyelés.”

Kicsit még büszke is volt magára. Ám akkor mi a baj?

– Hogy te még mindig úgy állsz. „Előre.” Milyen jövőre vagy még kíváncsi, kérdem én? – érdeklődött az osztálytárs.

88/A GOLF

A hírrel ezúttal is a komája jött: hogy a Golf, az áramlat az Atlanti-óceánban visszafele kezd el folyni.

– Na és?

– El kell hagynunk Makkost – magyarázta a koma –, örök tél következik be. Olyan lesz a vidék, mint ma a kanadai Labrador.

Na, ezt nem kellett volna!

Fiatalkorában egy labrador kutyát uszítottak rá, Vadmalacra. Olyan ez, mint a vizet emlegetni a Napkirálynak. A mosakodást.

Viszont a Golfot mégis elhitte, hallott ugyanis harangozni az El Niñoról, hogy mostanában az is megfordult.

„A végén még kibillentik a Földet a pályájáról”, gondolta.
Komájának pedig feltette a keresztkérdést:
– Akkor fordítsam meg a székem, ha veled beszélek?

89/VADMALAC MIKROFONJÁRÓL

Cseke Gabinak

Vadmalac megszólalni sem tudott, de komája kimondta kerek pereg, hogy ez cenzúra. Ő így fejezte ki a nemtetszését. Csalódását, amiért a mesterét félretolták.

Mert az történt: Vadmalac előbb azt hitte, leragasztották a száját, de nem. Mindössze elhúzták előle a mikrofont. Oda volt erősítve a melléhez, hátához, a szája elé fordították, s amikor volt véleménye, kimondta, meghallgatták korábban.

Nem is vette észre.

„Kurva hamiskártyások”, gondolta a koma.

Az egyik nyálas megköszönte Vadmalac eddigi tevékenységét, s amíg az a csülkét rázta, lekapták róla a mikrofont tartó szerkezetet.

Beszélhetett a mezőnek–erdőnek, a lehulló makk éppen fejbe kólintotta.

90/A NAP MÖGÖTT

Vadmalac kérdi:

– Anyám, Apám hol vannak?

Malacka enyhíteni szeretné párja fájdalmát, hát ezt feleli:

– A Nap mögött. A halottak ott foglalnak helyet.

Vadmalac kérdi:

– Miért nem látom őket?

– Mert a Nap vakít. Senki nem látta őket.

Vadmalac:

– Akkor honnan tudod?

– Másoktól, mondták. Így tudjuk.

- Hiszed?
- Mert hinnem kell, hiszem.

91/SZÜRREALISTA

Stegbauer Tibor ötletére

Álmában felvágta az ereit. A vér erős sugárban tört fel a kinyújtott bal karjából. Fragmentálva, mintha egy elektromos öntöző lenne, félkörben, azaz betöltötte a leget fölötte. Álmában.

Nem személyes problémája volt, hanem a társadalomért áldozta fel magát, tette jelzés, figyelmeztetés akart lenni.

El volt bűvölve a látványtól, el volt ragadtatva magamagától.

Hanem...

Hanem a hang...!

Mintha egy hálóteremben feküdne, azt vette észre, hogy a fele társaság horkol. Hogy a másik fele...? Talán már sohase tudja meg.

92/ÁPRILISNAK BOLONDJA

– Lemondott a községházán az elnök! – ezzel az újdonsággal állított be Vadmalac komája.

Vadmalac somolygott egyet a bajsza alatt, majd Malackára kacsintva ezzel rukkolt elő:

– Nekem mondog? Engem választottak meg elnöknek.

Tudta a koma, hogy semmi sem igaz az egészszről, mégis meglepődött. Vadmalacot ugyanis sok mindenre képesnek tartotta, többek közt arra is, hogy Makkos elnökévé válasszák. S hogy azt ő elfogadja.

Vette azért a lapot, rikkantott egyet:

– Na, erre iszunk egyet! – s már várta is, honnan kerül elő a frissen megbontott flaska.

No de szilvapálinka helyett Malacka jött egy üres lábossal:

– Sütöttem bécsi szeletet, vegyétek, egyétek...

Gurultak a nevetéstől.

93/A SZÓ

– Össze kellene gyűjteni – mondta a komája – amiket nekem mondasz.

Címet is ajánlott hozzá: *Vadmalac kinyilatkoztatásai*.

– Túl hosszú – válaszolt Vadmalac.

Válaszával nem lohasztotta komája kedvét, nem is hallgatott az el, csak kereste a jobb megoldást. Azalatt dűnnyögött – magának meg a komájának. Gesztikulált is. Valahogy így:

– Mi a szó?

– Hahó – ejtette ki gonddal a száján, majd nézett, sőt bal mancsát kinyújtotta utána, míg az el nem porladt. Azaz szét nem foszlott a... levegőben.

„Semmi a szó! – búslakodott. – Eltűnik.”

Észbe kapott a komája, hogy biztatásra van szükség. Azzal pártolja meg az ötletét:

– Beírtad ide – bozontos vadmalac-kobakjára mutat – az én fejembe.

94/A SAJÁT HANGJÁT HALLJA

Vadmalac előbb nem értette meg, hogy komája szolgáltatja a hangot a mobiljáról. Felismerte magát abban a hangzuhatagban, bár elég idegennek tűnt önmaga számára. De hát mindegy, végül is...

Azért azt mégis meggondolta, hogy vajon a hangja mindent elmond-e róla? Hogyha meghallja valahol a múlt bugyraiban... Meg volt ugyanis győződve, míg a komája turpissága ki nem derült, hogy valamelyik idő-kanyarban találkozott egykori mondataival.

Szóval, önmagához visszatérve: „Vajon hang és tartalom együtt adnak ki engem?”

„Kiadnak egyáltalán?”

Majd gyér szakállvakarászás után egy nehéz kérdés:

„Ki vagyok én?”

95/BELŐLE EGY RÉSZ

A gangon ültek, várták a meleget. Vadmalac végig nyugatra sandított, ő ült ugyanis az Északi-sark felé – a tavasz általában az óceán felől érkezett.

Akkor komája mondott valamit, amiről azt állította, hogy mesterét idézi vele.

Vadmalac előbb alig hallotta, barátja mit mond, aztán meg nem értette, hogy jön az ide, végül: nem ismerte fel önmagát azokban a szavakban. Nehéz volt elfogadnia, hogy ő valaha is mondott ilyet.

– Hogy én? – szaladt ki a száján.

„Hogy mondtam ilyet? – Az is fájt neki, illetve az gondolkoztatta el a legjobban, hogy nem emlékszik. – Egy rész belőlem odavan” – gondolta.

Komájának meg azt ajánlotta, húzzák meg azt a feles szilvát, jobb lesz. Még az emlékezetnek is.

96/AZ IDŐ

Vadmalac komája volt az idegenvezető, ő ismerte inkább a fagyott vidéket.

– Azt ott – mutatott a csúcson terpeszkedő szikladarabra –, ha örömdben megcsókolod, ráragad a nyelved. Ráfagy.

Még egy fémlap is volt a kő csúcsán, azon írta a paramétereket: magasság, a csúcs neve több nyelven.

Vadmalac szörnyülködve gondolt arra, hogy vághatná le halászkésével az ajkát a fémlapról, ha elkövetné azt a merészséget.

Balgaságot.

A gyomra felfordult ijedtében.

Figyelte, más ajkából, vagy nyelvéből maradt-e odafagyva, mert valami van rajta, a kövön, világos.

Mintha fagylalt masszája lenne ostya nélkül, és – megtekerve.

Egy szürke fagylalt, oxigénhiány, mi volt még a csúcs közelében, alattuk gomolyfelhők.

„Az idő – fejtette meg Vadmalac a rejtélyt. – Odaragadt az idő, az időnk, a számunkra kimért, a hegy csúcsához.”

Második gondolata pedig ez volt: „Azért olyan... szeszélyes. Kitekert.”

97/AZ ÖREG

Vadmalac komáját nem hagyta nyugodni a gondolat: ha a Golf visszafele kezd el folyni, azaz más irányba, Labrador felé, attól, meg a Niñótól, meg ki tudja még mitől, Olaszországban is, ugye, egyre gyakoribb a földrengés, szóval a világ felfordul. Jobban mondva lefordul, az irányok összekeverednek...

– Félsz, ugye, hogy lezuhansz? – tette fel a gúnyos kérdést Vadmalac. – Bele az úrbe...

Komája egy intéssel intézte el a helytelen kérdést, őt inkább az érdekelte, mit szól majd a változáshoz a Jóisten? Hogy az ínyére lesz-e?

– Gondolod, hogy figyel bennünket az Öreg? – kérdezte Vadmalactól.

Kitől kérdezze... Vele beszél meg a dolgait. Meg hát becsüli is a tudását.

Vadmalac feltette a pápaszemét, ha már tőle ilyen szokatlant kérdeznek, úgy válaszolt:

– Szarik az a Földünkre, komám.

98/FÁZÓS VEREBET

Látott egy fázós verebet. Borzolt tollával kétszer akkora volt, mint valójában lehetett.

„Mekkora lehet? – tette fel a kérdést magának Vadmalac –, fél fogamra sem tudnék belőle levest főzni...”

Na jó. De hogy az milyen zseniálisan kitalálta! Hogy felborzolt tollal védekezzen a hideg ellen... Nem is ő, hanem a Természet. Nagy „T”-vel gondolta, megadta neki a tiszteletet.

Megpróbálta ő is. Szőrét akarta borzolni, akár a veréb. Hogy sikerüljön, még két lábra is állt.

De nem. Nem ment.

Vadmalac szétnézett.

„Balga lennék? – kérdezte. – Megpróbáltam a lehetetlent...”

Gyorsan szétnézett:

„Látott valaki?”

99/MI AZ ELEGÁNS?

Újév napja volt, Vadmalac meg a komája új életet akart kezdeni.

– El kell indulnunk! – összegeztek.

De hogyan?

A koma érzett magában annyi erőt, hogy fejjel nekiszaladjon a falnak. Azt hitte, átlyukasztja, mint egy ágyúgolyó. Nekiszaladt, ahogy egy feketerigó nyújtja a nyakát, s a csőrét maga előtt tolja...

No de nem sikerült. Csillagokat látott, viszont egy enyhe agyrázkódással megúszta.

– Ugord inkább át! – ajánlotta Vadmalac. – Egy, két, há!

Komája visszaesett a fal tetejéről, a szögesdróttal ugyanis nem számoltak.

Vadmalac felsegítette a komáját, majd ezt mondta:

– Ez volt az elegáns.

100/EMPÁTIA

– A víz – mondja Vadmalac, mint egy kinyilatkoztatást.

Maga is meglepődött, azon, hogy kimondta, azon, hogy megfogalmazódott benne.

Az úgy történt, hogy a komája összehordott hetet-havat, s azzal zárta a zavaros szóáradatot, hogy ő egy svájci erdőben szeretett volna születni, bankár szülők gyerekeként.

Vadmalac arra gondolt, mi számára a legfontosabb, s kimondta ott, a konyhában, többek előtt.

Komája csak nézett. Jó, a víz, mindenik általa megtapasztalt erdőben létezett víz, ráadásul csapvíz.

– Azt el tudod képzelni – kezdte erre Vadmalac a mondókáját, mely az empátiára való felkészítésre törekedett –, hogy a víz hiánycikk?! Vannak olyan erdők is...

Nem, a komája erre nem gondolt.

101/FAL

Komája jött a hírrel, hogy megépítik a falat, a sokat emlegetettet. Nem kerítést, hanem falat. Magasat, nincs az a menekülő vöcsök, amelyik átugorja.

Jó.

Vadmalac hallgatja, hallgatja. Komája megtoldja még az információját egy saját véleménnyel:

– Nagy árnyéka lesz a falnak, mennyi termőföld vész oda.

Vadmalac csak ennyit reagál:

– Nekem az a gyanúm, hogy nagy az árnyék annak a fejében, aki ezt kitalálta.

S mert viszonylag jó hangulatban vannak, kórusban mondják:

– Mennyi termőföld vész oda ezáltal!

De rögtön ugranak is, Kismalac fuldoklik ugyanis: gulyást ebédelnek, s a torkán akadt egy... falat.

102/FEST, AMIT ÉREZ

Vadmalac szerette a színeket. Hiába volt szürke a világ körülötte, a vásznán a sárga dominált, s egy vörös folt napként bevilágította a lelkeket. Mert nézték, körbeállták, bámulták, hozzá-hozzászóltak.

Volt, aki kritikusan figyelte:

– Hol lát maga napot?

S valóban, tél volt, nagykabátos tél.

Más azt mondta:

– A barka se nem sárga, se nem vörös. Legfeljebb drapp, ha létezik ilyen szín.

Vadmalac egy szót sem szólt, legalábbis amíg valaki így nem köszöntötte:

– Maga, Ön azt fest, amit lát, vagy amit érez?

103/FÖLDÖNKÍVÜLI

Komája jött a hírrel, hogy a földönkívüliek tartják fogva bolygónk lakóit. Olvasta valahol. Ők határozzák meg, mit teszünk.

Vadmalac elgondolkozott ezen. Majd kis idő múlva arra kérte a komáját, emelje fel a bal karját.

Komája felemelte.

Engedje le. Leengedte.

Aztán a jobbot.

A kísérlet után megkérdezte, hogy komája szerint ő, mármint Vadmalac idegen-e? Földönkívüli-e?

Nem, nem az.

A biztonság kedvéért még meg is harapta a karját, a sajátját, s hát vér csordult ki belőle.

– Akkor mi van a teóriával? – kérdezte a komájától.

104/HATÁRA VAN

Vadmalac komája határtalan boldogságot érzett.

– Szabad vagyok! Szabad vagyok! – szajkózta, alighanem a pohár vodka hatására, amit a vacsorához kapott. Neve napját ünnepelték aznap.

– A szabadságnak is vannak határai – reagált Vadmalac a „határtalan”-ra.

Amikor pedig komája értetlenül ráncolta homlokát, Vadmalac arra kérte, húzzon egy egyenest a homokba. Legyen az a határ.

Komája megtette, bár kissé ferdére sikerült a vonal, Vadmalac meg is jegyezte:

– Vigyázz, nehogy megbotolj benne.

„Ha-ha!”, gondolta a koma, Vadmalac milyen szellemes! De amint megpördült barátja szavai körül, megtántorodott és elesett.

– Nem megmondtam...?

105/HOMOGEN

Legnagyobb meglepetésére, komája különös pozícióban találta Vadmalacot. Míg korábban hanyagul trónolt a széken, néha meg mintha meg is lovagolta volna, ezúttal egyenes derékkal ült, s magasabbnak látszott, mint máskor.

– Mi az, nyársat nyeltél? – viccelt vele.

De Vadmalac nem válaszolt, ahelyett a sörényét fésülte. Komájától megkérdezte:

– Jó lesz így?

Komája nagy szemeket meresztett, neki jó volt úgy, ahogy volt.

– Úgy értem – folytatta Vadmalac – nagyon eltérek a többitől?

Látszott, hogy ez a legnagyobb gondja.

Még hozzátette:

– Szerinted most homogén vagyok?

– Na vili – válaszolta a koma, s azzal elkapott egy buktát a tálból. – Te mindig is nagyon erogén voltál...

106/FORGÓ

Malacka irodai forgószéket hozatott a házhoz, komájuk erősen megkedvelte. Forgott benne, forgott, el nem ájult.

– Aztán látod közben, hogy merre van előre? – kérdezte tőle Vadmalac.

– Csuhaj! – kiáltja erre komája, előre ezer felé van!

Ám keze lecsúszik a karfáról, amitől a háziak egy látványos centrifugális elterülésnek lehetnek tanúi.

Kismalac alig tudja visszatartani a kacagását.

107/HOROGKERESZT

Érezte Vadmalac, hogy a hátán matatnak, de csak a koma reagálására neszelt fel. Akkor jött rá, hogy vele valami különös történt.

Mivel a koma ujjai vörösre festődtek, azt hitte, spray.

– Befestettek? – kérdezte tőle.

– Vadmalac, késsel beléd vágtak – érkezett a válasz.

Úgyhogy utólag ijedtek meg a hozzátartozói: komája, Malacka, Kismalac. Ő maga is, bár ugyanakkor azt érezte, milyen jó, hogy vastag szalonnát rakott a hátára, túlélte a késelést is.

– Nem egyéb, mint egy horogkereszt – magyarázta a koma; ő csak tudja, újságot olvas.

Vadmalac ocsúdott elsőnek:

– Meg vagyok jelölve.

108/IRAK

Senki sem hibás, Kismalac sem, aki az edényt elejtette.

És nem volt bomba, nem volt robbanás. Az a legfontosabb.

Csak úgy tűnt, hogy újra bombáznak.

Vadmalac elbóbiskolt, amikor robbantottak... illetve amikor az edény a betonpadlóra esett. Hirtelen ébredésében Vadmalac ezt robbantásnak vélte, és a földre vetette magát.

Más nem történt. Még csak nem is volt éjszaka. Lámpát nem kellett gyújtani, nincs is mécses, zseblámpa a lágerben.

– Mit találtál a földön? – kérdezték volna békeidőben, de most senkinek nem volt kedve viccelni.

109/KI A GYILKOS?

Ebédnél Vadmalac kifejtette, hogy ő valakinek az arcából meg tudja állapítani, ki ölné meg őt, amennyiben úgy hozná a sors. Az arcából meg a pillantásából.

Kismalac érdeklődő szemmel nézett az apjára, Malackát is meglepte a kérdésfeltevés, de csak a koma szólt, illetve kérdezett:

– Puskára gondolsz? Háború?

– Puska, tőr, kés, kapa, hogy a ká betűnél maradjunk.

– Hm – volt a koma reakciója.

Meg ez:

– Ismerősökre vagy ismeretlenekre gondolsz?

– Olyankor mindenki idegen. – Ezt válaszolta sokat sejtetően Vadmalac. S még tett a tányérjára két tölteléket.

Amit Malacka jóleső érzéssel nyugtázott, mert azt jelentette, hogy jó a főztje.

– Nézz rám – mondta ekkor a koma. Kihúzta magát, hegyes fülét az égnek emelte, megsimogatta szőrét a pofáján, és megkérdezte:

– Szerinted én is gyilkos lehetnék?

110/KETTŐS BÁNAT

Vadmalac leesett. Azaz elterült a földön, akár egy béka. Szerencséjére se a fejét nem verte bele az előtte tornyosodó oszlopba, se a szemüvege nem esett le, s nem törött el a lencséje. Vagyis megúsza.

Viszont fáj a térde, a jobb; a jobb térde kalácsa.

Mégsem a fájdalom miatt sírt. Hanem hogy rájött: megöregedett. Különböben miért történt meg vele...? Még estében – mennyi az, három másodperc, maximum négy, kiszámította –, mi lehet az oka (elájult, rosszul lépett, két lépcsőfok helyett egyet látott meg, vagy egy helyett kettőt), semmire nem jött rá, de kiszámította, a reakciójával tehát nincs baj.

Malacka abajgatta, miután párja saját erőből lábra állt, de könnyű dolga nem volt. Hiszen Vadmalac bánata kettős, és a kettő egymással nem kommunikál.

111/KLÓNOZZÁK, MINT...

Vadmalactól vért vettek. Nem is keveset.

Nézi az üvegcsékbe gyűjtött vérét, az övét, a sajátját, amitől, sejti, búcsút vehet. Teszi fel magában a kérdést: „Mit csinálnak azzal?” A ő vérével. Hogy felélesztenek vele egy holtat? Az esetben az illető melyikük lesz: akit felélesztettek vagy aki ő maga volt, Vadmalac?

Klónozzák? Mint szegény Dollyt? S akkor mi lesz belőle? Ember? Állat?

Kissé megijed. Ma már minden véghezvihető. Mamutokat „termelnek”.
És még fájt is. Ahogy a tút belészúrták.

112/KÍVÁNOK

– Kívánok kellemes szombatot! – rikkantotta el magát a koma, amikor Vadmalacékhoz belépett. Úgy tudta, sem születésnap, sem egyéb ünnep nincs aznap, Húsvét is csak később, a juhok éppen csak megellettek...

No de nem nagy szerencsével járt. Vadmalac éppen azon morfondírozott, hogy neki nincsen napja. Még férfiak napja sem létezik, az apák napja valami idegenből hozott kommersz. De hogy például boldog Vadmalac napját kívánnának, erre a komája is mennyire bárdolatlan...

– Egyes népek az isteneik nevéből kreálták a hét napjait – fordult a komájához, hátha az megérzi magát.

Megérezte, persze, de épp ellenkezőleg. Kihátrált a házból, elcsudálkozva, hogy barátja istennek képzele magát. Nahát. Nahát!

113/LEHULLOTT

Pontosan eléje hullott.

Az első gondolata az volt, hogy megütötte magát. A fecske. Aztán a félelmét azzal hessegette el magától, hogy a hótakaró bizonyára megvédte a zúzódástól.

Aznap éjjel havazott; hullott legalább tíz centiméternyit. Tavasz végén... Csóválta is Vadmalac a fejét.

A rá következő gondolata: őt szemelte ki a madár, vagyis segítséget kér. Tőle.

Segítség?

A meleg lenne?

Lehajolt, felvette, a szíve nem vert.

Betette a mellénye zsebébe, de aztán meggondolta magát: nem dísz-zsebkendő, hanem Isten teremtménye. Besegítette hát a mellény alá.

Az sem hagyta nyugodni, áttelepítette a szíve fölé, hadd keltse életre annak dobogása.

114/KUPOLA

– Akkor most mondd meg, mi jellemzi korunkat!

Azt nem tette hozzá, hogy „ha olyan okos vagy!”, nem is gondolta, lelke mélyéből tisztelte a komáját, Vadmalacot. A „lelke mélyével” az őszinteségét mérte, az volt a maximum.

Vadmalac tudta a komája kérdésére a választ, mert maga is gondolkozott már a dolgon. Ő úgy képzelte el korának jellemzését, mint egy kupolát, amit néhány alapigazság tart fenn, maga szűrte le azokat, hiszen nyitva tartja a szemét.

Tudja tehát a választ, komájának viszont ezt mondja:

– Leegyszerűsíténéd azt, ami bonyolult?

115/KAPAVÁGÁS

A koma már évek óta eljárt hozzájuk, de csak most vette észre, hogy Vadmalacnak van egy mély ránc a homlokán. A közepén, s lefele tart a két szemöldök közötti szabad nyereg irányába.

– Kapavágás? – tette fel a kérdést.

Amit Vadmalac nem tudott miként értelmezni: vegye úgy, hogy komája azt hiszi, munkabalesetet szenvedett? Vagy hogy azzal született, valamiféle „anyajegy”?

Ő maga tudja, hogy azt az egyre mélyülő vonalat az idő vágja az arcába, meg hát apai örökség, netán fiziológiai, vagy a gondok nem változtak a Bükk–Makkos térségben?

Ekkor Malacka lépett közbe:

– Mutasd! – mondta, kitapogatta Vadmalac homlokán az árkot, egyben igyekezett ki is simítani, s végül így szólt:

– De hát ez vagy te.

Ügy lezárva.

116/MESÉL

– Mesélj – kérlelte Malacka.

Mit is meséljen, gondolta Vadmalac. Mesélt ő, mesél kérésre meg magától is szívesen, de éppen mese-szélcsend volt a délelőttjében.

– Szólj hozzám, beszélj – kérlelte Malacka.

Vadmalac megértette: a szó ugyanolyan, mintha a kezét fogná. Jelentése, hogy ketten vannak, hogy együtt erősek.

Mesélni kezdett:

– Mintha keskeny hegygerincen haladtak volna. Jobbra szakadék, balra szakadék. Ám nekik bajuk nem eshet. Sőt: mintha vízen járnának. Együtt.

Igen, vízen. És nem merülnek.

117/MEGSZÜLETETT

Vadmalacot a komája túl komornak látta aznap. Mászt várt, más arcot, főként, hogy lezajlottak az ünnepek.

– Hiszen megszületett! – mondta csillogó szemmel, tréfából még el is állta az útját.

– Azzal is csak a baj van – válaszolta Vadmalac. – Ki fogja szoptatni, pelenkázni, honnan egy jászol?

– Ne törődj, kikerül, egy fészker, ha más nem, mindig akadt.

„Meg hát a háború, tönkre bombázott városok, lezuhant repülő, tengerbe fulladt menekültek.”

– Az idő mindig alkalmatlan... – mondja bölcsen a koma, éppen úgy, ahogy Vadmalac szokta.

Azzal megöleli mesterét, annak a fejét a saját kebelére húzza, és ringatja, ringatja.

118/MÁS

Bodor Pál emlékére

„Mi...”, kezdte, de már az első szónál megállt.

„Hol vannak, hová tűntek?”, gondolta. El. A földbe. „Kinek a nevében beszélek, azaz kihez?”

„Már nem is értik; a ‘mi’ divatjamúlt; egymás ellen harcolnak; kik ezek?”

„Mi építettünk”, gondolja. Meg azt is: hogy a történelem olyan, mint egy kerék. Ami „van”, abból lesz a „volt”, s a „vanvolt” elfordul.

Letűnik.

Más lesz az igazság.

Lefele néz, a földre üzen: „Ugye, így igaz, Géza?”

119/NÁDIVERÉB

Azt hitte, a komája tévedett, vagyis hogy nádirigó helyett mondott nádiverebet. Ki is javította, de kiderült, ő az, aki téved.

– Mi akkor a nádiveréb? – kérdezte.

Nemhiába volt komája ornitológus, érkezett azonnal a szakszerű válasz:

– A pintyfélék családjába tartozó, nádasokban, füzesekben, vizek mentén élő, rovarévó énekesmadár.

Vadmalac magának dünnyögte:

– Ezek szerint kell hozzá nádas.

Magának meg ezt a költői kérdést tette fel:

– Mikor láttál te nádast legutóbb, Vadmalac?

Na jó. Még megpróbálkozott, inkább a hecc kedvéért:

– És ha egy közönséges veréb száll a nádra, az nádiveréb?

Szinte meg sem várta a választ, ami ez volt:

– Nem.

Hogy barátsággal váljanak el, ezt kérdezte a komájától:

– Aztán szépen énekel az a nádi...veréb?

120/NYET

Vadmalac komája azzal a kérdéssel állt elő, hogy mi történik, ha elveszik a villanyt? A villanyáramra gondolt, s nem tudta, jól fogalmaz-e, amikor azt mondja, hogy „elveszik”. Talán alkalmasabb lenne az „eltűnik” kifejezés.

Vadmalac frappánsan válaszolt:

– Akkor sötét lesz. – Még megtoldotta ennyivel: – Főként éjszaka.

Ám a koma nem honorálta a vadmalacosan lakonikus mondatot, ugyanis ő a háborúra gondolt. Hogy minden leáll, nem működik semmi se.

– Nye.

– Nye?

– Azaz nyet. Azaz.

121/OPTIMISTA

A hirtelen mozdulattól inge hónaljban elhasadt. Valószínűleg azért, mert Vadmalac nemcsak a magasba emelte a karját, hanem, mint egy pingpong-játékos, oldalra is.

Meg hát az indulat... Azt akarta kifejezni, hogy komája állandóan szomorúnak, sőt keserűnek látja. Pedig ő nem az, nem mindig az. Gyakran a helyzet, sőt, fogalmazhat így, a társadalom nehéz problémákkal megtűzdelt. A Bükkben is, a Makkosban is. Hiába hagyta el az egyiket, utolérte az etikátlan jelen a másokban is, hát merre figyeljen...?

– Van itt élet! – rikkantotta, még fel is túrte inge ujját.

Komája odanézett, de semmi különöset nem látott. Megtapogatta Vadmalac bicepszét, igen, hát az megnyugtató. Vért viszont nem látott, s a pulzusát sem mérte.

Ráhagyta hát, hogy a Vadmalac gyakori pesszimizmusába nem diagnosztizált optimizmus is vegyül.

122/NYUSZI

Vadmalac a nyulakat nem szerette. Látni se. Ha egy-egy felbukkant a lakása közelében, elhajtotta.

– Hess!

Jobbat nem tudott, hiába mosolyogtak rajta. Nem tanították meg, hogyan kell, a családban nem volt szokás a nyulak hajkurászása.

Megértették viszont a nyulak – ahogy meglátták a Vadmalac szőrös karját a levegőbe emelkedni, iszkoltak is előle.

– Olyan vagyok, mint a Napkirály – mondta büszkén, magától eltelve, ha kérdezték, miről is van szó.

Arról volt szó, hogy XIV. Lajos kiskorában beleesett a kútba, azután soha nem fürdött, csak ha az orvosa felírta neki.

Hát Vadmalac?

Egyszerű: egyszer egy nyúl megharapta. A bokáját, sántított egy darabig.

– A nyúl, a húsvéti is, az én Achilles-sarkom – szónokolta évekig.

123/ROSSZ NAP

Vadmalacnak rossz napja volt, legalábbis rossz délelőttje. Malacka az oviba indult Kismalaccal, de valahol leragadtak. Malacka késett, Vadmalac egyedül reggelizett.

Az étel jólesett, legalábbis a kávé megerősítette az öntudatát. De szürke volt az ég, felállnia az étellel teli asztaltól nehezebbre esett.

Csak nézte a lágyuló vaját, a fonnyadó retket, a hámozott száradó narancsot, hiába ébredezett a lelkiismerete, ennyire futotta:

„Rothadnak.”

Majd magát látta, mintha kívülről. Egy moccanatlan test, őszes bozonttal, mondata ettől így módosult:

„Csak rothadunk.”

124/PETREZSELYEM

– Mozdulj már ki! – unszolja a komája, Vadmalac nem érti a dolgot. Hiszen gondolatban nemhogy kimozdul, hanem egyenesen vágat, a globalizáció megnyitotta előtte az utat.

Hogy a teste... Hát az mintha derékig bebetonozva, legalábbis elföldelve.

– Hadd – mondja a komájának –, hátha kikelek.

Úgy érti, hogy kizöldül. Mintha petrezselyem lenne. Vagy celler. Szinte látta ülepe körül a zöldet.

Komájának meg ezt mondja:

– A zöld szín eléggé reményteljes, nemde?

125/SZÁMÍTJÁK AZ IDŐT

Szaladt a komája, csergőórával a kezében. Távolról úgy nézett ki, mintha előzőleg kibelezte volna. De csak a kesztyűje lógott le.

– Hány óra? Hány óra? – kiabálta. Vagyis hogy előre kell vinni vagy hátra az órát, az időt; nem értette a... mit is?

Vadmalacot nyugalomból ez nem zökkentette ki. Vadászszékén trónolva napozott.

Hogy mit mond, előre vagy hátra, nyári időszámítás. Hát lehet az időt... Legfeljebb a Jóisten.

Komájának meg csak ennyit:

– Hiszen süt a nap.

126/SIKOLTÁS

Vadmalac gyöngyöző homlokkal ébredt, karjával hadonászott. Malacka igyekezett lecsendesíteni.

– A sikoltása – mondta –, most is hallom.

Malacka nem szólt, nem kérdezett, csak törölte társa izzadt homlokát.

– Kővel dobálták. Ki volt kötve.

– Te is?

– Én elfordítottam a fejem. De nem mertem eljönni onnan.

127/SIRÁLY HASÁT

Vadmalac meglepődött: a sirály hasát sütötte a nap.

A hasát – Vadmalac ebből filozófiai kérdést csinált, s hogy nyugodtan elmélkedjen, a hátára vetette magát.

„Ha a nap a hasát süti – elmélkedett –, akkor nem a hátát. Mert ha a hátát sütné, én nem látnám. Csak úgy, ha felette szállnék. De hát én nem tudok szállni, legalábbis egyelőre.”

„Elképzelhető az, hogy a sirály hátára fordulva repül, bár eddig ezt nem vettem észre említett speciesnél. A sirály csak akkor repül a hasával felfele, amikor lelövik. Ám ez itt fölöttem, nem zuhant le, vagyis le se lőtték.”

„Nem zárhatom ki, hogy ez a madár nem sirály természetű, de hát felismerem még így röptében is, abból, ahogyan a csőrét meg a lábait tartja repülés közben.”

Erre szaladt oda Kismalac, és lelkesen kiáltotta:

– Apu, Apu, süti a nap a sirály hasát, tavasz van!

128/SKIZO

Különböző helyeken lepte meg a másikat. Hogy nem ő, hanem a másik beszél.

„Ez nem lehetek én.”

„Ez nem én vagyok.”

Vagy hogy nem ő gondolja, hanem az, akivel együtt él. Egy testben. Majdnem úgy, mintha ikrek lennének. És mégsem.

Gyengébb pillanataiban úgy képzelte, fagyöngy-kapcsolatban áll vele: ő maga az, aki a szimbiózisból profitál.

Tükör elé állt, tapogatta azt az arcot.

„Én hol vagyok? – tette fel a kérdést. – Láthatatlan vagyok, egy gondolatgubanc.”

Vadmalacnak pedig mindössze képzelem magam.

„Viszont az ő szemével látok.”

Elégedetten simított végig a sörényén. Vagyis a másikén.

129/TÁJM

Vadmalac azt hitte, fő a feje, konkrétan is. Megkérte Malackát, ellenőrizze a homlokánál, de semmi.

– Komám – fordult a barátja felé –, időt adj nekem!

Az csak hebegett-habogott, hogy nem érti a mestert. Kínjában elkacagta magát, vakkantásnak tűnt inkább.

– Ha valaki azt kitalálná – filozofált Vadmalac –, hogy az időt kinyújtsa...

Kezével mintha gumit szélesített volna.

– Vagy belőlem csináljon kettőt.

Malacka humorizált:

– Minimum.

– Nem hallottad az ószeren, hogy árusítják? – tette fel komájának a fölösleges kérdést Vadmalac, inkább hogy csökkentsen a feszültségen, majd dúdolni kezdett:

– Tájmm...

130/SZORÍT

Malacka olyan helyzetekről beszélt, amikor az egyén be van szorítva, abba, amit nem akar tulajdonképpen. Egy férfiről, aki a lágerből megmenekül, majd a szabad világban a természet adta neme nem felel meg.

Vadmalac ráncolja a homlokát, s mintegy biztonságot keresve végigsimít Malacka sörtéjén. Attól megnyugszik, megnyugodna, de Malacka közbeszól:

– Bükköt mi is otthagytuk.

Ja, persze, Vadmalac már annyira megszokta az új világban, a régit felejt.

– Szorított a cipő, persze – mondja.

131/TÖLGY

Vadmalac felébredt, pihentnek érezte magát, moccanni sem akart. Úgy érezte, egy az ágygal. Lába, s egyáltalán deréktól lefele, egybenőtt vele.

„Olyan vagyok, mint egy fa. Mint egy tölgy például” – ezt gondolta.

Mellső lába azonban szabadon mozgott.

„Ja, ezek a lombjaim.”

– Tölgyfa vagyok, tölgy! – kiáltozta, ha valaki elhaladt előtte. Malacka vagy Kismalac.

Nemsokára a komája is beállít.

„Na, az lesz aztán meglepetés!”

132/ÖSSZEHASONLÍT

Apját látta meg, amikor a tükörbe nézett. Már majdnem köszönt is neki, annyira hasonlítottak. Elmosolyodott ezen, mindenesetre érezte, hogy nincs egyedül.

– A szeme – mondta ki a szót. Illetve azt akarta, hogy: „a szemem sokkal nagyobb. Vagy keserűbb”.

„Érdekes”, gondolta, hiszen ő mást is látott. Például világháborút.

Hát ez meg mi, amiben élnek? – töprengett. Permanens háború?

– Komám! – szólt hátra a barátjának. – Te minek nevezed?”

Ezt már csak gondolja:

„Vagy nem ugyanabban a világban élünk?”

133/TÁMADÁS

Vadmalacot hátulról érte a támadás. Sétáló utca, erre nem számított.

Beugrott egy kapu alá, beugrott, beugrott!

Mellette valaki elterült, véresen terült el.

„Mozog?”, tette fel magának a kérdést.

Majd azt, hogy odaléphet-e hozzá megnézni vagy újabb autó halad el.

„Nehogy leterítsen engem is.”

Malackára gondolt, meg Kismalacra.

Hogy neki nem szabad meghalni.

„Miattuk se.” Vagy „Értük” – már fogalmazni is elfelejtett.

134/TÜKÖR

Előbb eltávolította a körülötte állókat. Komáját halászni küldte, Malackát olvasni, Kismalacot, menjen korcsolyázni, hiszen tél van, hó van, a jókedv magától megjön.

Majd, hogy egyedül maradt a szobában, a kisszéket a szoba közepébe helyezte, s a kasztenből elővette apja tükkrét. Azt, amivel borotválkozni szokott, mert az kinagyítja a részleteket. Talán a gondolatokat is.

Akkor leült, lehunyta a szemét, s úgy hunyva, bementa magának:

„Na, Vadmalac!”

Kézbe vette a tükröt, még mindig behunyt szemmel, de nem mert szembenézni önmagával.

135/ÜNNEP

Vadmalac komája kissé pityókosan állított be, s nem egy, hanem annyi zászlóval, amennyien voltak. Lettek. De annyira kalimpált velük, hogy Vadmalacnak rá kellett szólnia:

– Még kiszúrod velük a gyerek szemét!

Jó, a koma megértette, s összegyűjtve letette a zászlókat a bejárati ajtó mögé. Csak dűnnyögve ellenkezett, az ellenkezés kedvéért:

– Ünnepe van, nem?

De mert maradt benne a visszautasítás generálta indulatból, a zászlókra bökkve gúnyosan megkérdezte:

– Vigyem fel őket a padlásra?

Értette Vadmalac a komáját, ezért így zárta le a szóváltásukat:

– Gyere, meghívunk egy ünnepi ebédre.

136/VILLÓDZÁS

Vadmalacot leszúrták. Előbb hátból, aztán valaki nekiment előlről, már nem is tudta, ki barát, ki ellenség.

„Nem mindegy?” – ez volt az utolsó gondolata, gondolattöredéke. Utána már csak villódzásokot látott, mintha repülővel szállt volna be a zivatarba.

Malacka szaladt a gézzel, ám elkésett.

Vér ömlött rá, ugyanúgy megtelt a síkos anyaggal, mint haldokló férje.

Hogy ki? Miért?, mindezekre Malacka csak később gondolt.

137/EGYEN

Cselényi Béla témájára

– Nekem volt glóriám – mondja Vadmalac. – Nekem volt glóriám – ismétli, egyre ismétli.

Komája nézi. Nemcsak nézi, bámulja is a mesterét. Tiszteli, éppen ezért, a glóriáért.

„Nekem volt glóriám.”

A koma könnye kiszökken, nyála csorog. Mert neki viszont nem volt. Glóriája.

Kíváncsi:

– Hogyan hordtad?

Vadmalac elcsukló hangon:

– Az egyensapkába begyúrtam.

138/VISSZA

Egy cukrászdában ültek: Malacka, Vadmalac, meg a komája. Kint sütött a nap, hát Vadmalac ráérősen filozofált. Arról, hogy a vaddisznók felejtenek. Hogy minden visszarázódik. A folyók a medrükbe visszatérnek.

Illetve, hogy a Makkos történetében mindig...

Kivárt, kint sütött a nap.

Bármilyen békésen mondta, komája megijedt a jóslattól. Semmi konkrét dolog nem jutott eszébe, hogy például betörik a cukrászda ajtaját, hogy őket elvezetik, a közeli folyóba lövik, nem, csak a félelem tört rá, akár a légnyomás.

Aztán fenyegető sötét felhők takarták el az eget. Az egüket. Valami például átfestette náluk a demokráciát. Valaki tankokat küldött be, keresztül cserjén, bozóton.

Valaki azt képzelte magáról, hogy mindenható, elkezdett dekrétumokkal dobálózni.

Valakik horogkeresztet rajzoltak.

Vadmalac mást nem tudott, magához szorította Malackát meg Kismalacot.

139/HÁNY ÓRA?

Vadmalac összetette két kezét, mintha imádkozna.

Mintha egy órát tartana, faliórát például, miután beállította a pontos időt. Vagy mintha nagyapja ezüstfedeles zsebóráját, féltve őrzött családi ereklye.

Gondolatban felnyitotta a fedelét, hadd lássa, hány óra.

Még tréfálni is volt kedve, megkérdezte magától:

„Hány az óra, Vadmalac?”

Egyszer csak említett jószág elkezdett ketyegni, tisztán hallotta.

140/BENT IS ISTEN

Istent beengedte mindenüvé az életében. De a saját gondolataiba nem akarta. S már meg is nyugodott, már otthon érezte magát, már meg is szüntette a kinti világban érvényesülő rendet, amikor hirtelen világosság támadt, égi, abban a privátnak hitt odúban.

– Ne-he! – hallatszott fentről.

Kicsit mintha gúnyosan elnyújtva. Vadmalac legalábbis így hallotta.

141/TÁRS

– Nincs baj – vigasztalta Malacka –, csak te vagy érzékenyebb az átlagnál. Vadmalac hallgatta, nem is tudta, hogyan viszonyuljon.

– Hadd el, rendezem én – folytatta Malacka. – Ha már így kell.

Úgy értette, hogy bemocskolja magát szügyig, hogy túléljék, ha már ilyen sáros világban élnek.

Mire megszólalt Vadmalac is:

– Nagy szerencsém van veled!

142/VALAHOL

– Ha én itt állok – kezdte el filozófiai fejtegetését Vadmalac –, akkor nem ott állok.

Komája nem értette, hová akar kilyukadni, hát csak nyugtázta a hallottakat:

– Egyszerre két helyen nem lehet.

– Hát lehet – próbált Vadmalac kibújni a fizika törvényei alól –, lehet azt, hogy a testem itt, a lelkem ott?

Ősz volt. Bent is: a sörtéjük szürkéllett.

Komája fogta a sarlót, amivel a bozótot vágni szándékozott, azelőtt búcsúzásképpen motyogta:

– „Valahol”, az is egy hely...

143/MOZGÓLÉPCSŐ

„Azok voltak a boldog idők” – emlékezik Vadmalac. Anyukája mellett ügetett, frissen, tartva a lépést, nem nézte, hova-merre, mindössze eltelve az örömmel, hogy együtt vannak...

Haladt azután felfele, nem látta a domb tetejét. „Kénostető”, gondolta, „Kövesdomb”, meg hasonlókat. „Kishomok.”

Játszott a szavakkal, nem vette észre, hogy irányt váltottak.

Hogy fent járt a tetőn, csak utólag értette meg, de akkor már a lejtőre figyelt. Tartani az egyensúlyt, mert haladt vele előre a... hogy is, az volt az érzése, hogy egy mozgólépcsőn halad. Nem is ő maga megy, sőt, tartaná vissza... két elülső lábát még kinyújtja előre, feszíti, merevíti, de nem áll meg, patájának nincs amibe akaszkodnia, mondtam már: lépcső, ami folyton-folyvást...

„Hát Malacka?”, jutott eszébe.

Hátranéz, Malacka szorosan a nyomában.

És nincs vészfék se, hiába keresi a – „röf-röf” – vörös gombot.

144/CSILLAGPOR

Vadmalac a csillagvizsgáló dombja tövében helyezkedett el. Fentről fújt a szél, a levegő hűvös, mégis kellemes, egészen felfrissült tőle.

Titokban azt remélte, csillagport is hoz magával a szél...

– Halhatatlan akarsz lenni! – csúfolta erre a komája.

Vadmalac csak somolygott titokzatosan. Magában meg azt mondta:
„Miért ne?!”

145/MENNYI EGY FABATKA?

Azt mondja, az öregkori Dickens prózája egy fabatkát sem ér.

Töpreng: „Mi is egy fabatka”?

„Mindegy. Hemingway meg elitta az eszit.”

„Eszit” – lehangolt állapotában nyelvjárásban beszél. Úgy esik jól neki.

Meg aztán beteg is...

Sorolja: hátgerincsérv, porckorongsérv, ízületi bántalmak, gyomorsavtúl-
tengés, klinikai depresszió... „Fabatkát sem...”

Egyvalamit viszont nyert a betegségeinek köszönhetően: megtanulta
beosztani azt a kevés időt, amije még van. Tévét például nem néz.

Már nem is iszik. Na jó, havonta egy flaska Guinnessst.

146/A KÖKÖ MESÉJE

Vadmalac csak annyit akart: kimondani, hogy „köszönöm”. Hanem a kez-
dő szótagnál megállt, és gondolatai – mint szokták – elcsatangoltak. Az
első szó, ami arról eszébe jutott, a „kökény” volt, de zavarta, hogy abban
az erdőben, ahol gyerekkorában élt, kökényt nem látott, a kék bogyós
növény későbbi ismeretsége. Úgyhogy tudata átugrott a „kötélre”, de az
meg túl durvának bizonyult.

– „Köles” – ajánlotta a komája, de Vadmalac addig már a „kötelesség”-ig
jutott el, sőt... mikor a haver „könyörgés”-re fogta, ő a „könyörületes”-re
hajtott fejet.

147/SODORT

Vadmalac mesél:

– Át kellett fogynom két karommal a lábam térd alatt, majd a lábam és a kezem közé beszúrtak egy rudat. Annál fogva felemeltek. Ilyenformán a testem csüngött, a betonpadlóhoz legközelebb a fejem volt.

Kis szünet után:

– Amivel vertek, az egy sodrott dróttal kibélelt gumibot.

Köhécsel.

– Pedig baloldali beállítottságú voltam.

Faggató pillantások.

Mit lehet ehhez hozzátenni?

148/HUMORÁNÁL

Kapott ide, kapott oda, még arra is volt ideje, hogy megmosolyogja magát. „Kelet-Európában élünk, idegrendszerünk elrongyolódott, vécépapírunk kemény.”

Mosolyog, veri patájával a földet. „Aki ezt kitalálta...!”

Felnéz az égre. „Addig jó, míg humoromnál vagyok...”

Felpillant újra, keresi a fecskéket, de azok már elhúztak. Na jó, találkoznak jövőre.

149/FÖLÖS

„Csak nem elzékenyülni!”, súgta magának.

Vadmalac spenótot pucolt, illetve már meg is főzte. Akkor vette észre az elcsángált spenótlevelet a padlón. A „lapít”. Hogy az ott lapít. S már nem is emlékszik, melyik gondolata volt az első: hogy el- vagy hogy a forró vízbe dobja?

De hát a spenót megfőtt, levette a fazekat a tűzről, az akcióval tehát elkésett.

„Egy elpocsékolt élet!”

150/RINGLISPÍL

Hallotta, hogy a Hold egyre távolodik a Földtől, s egyszer majd elszáguld Nap körüli pályára. S akkor a Föld mágneses tere gyengül, más szóval megváltozik az ember. Akkorákat ugrik például a legkisebb mozdulatra, mint Armstrongék a Holdon, vissza kell majd fogni.

„Na most – tervezi meg a jövőt az utódoknak Vadmalac –, hogy el ne repüljenek ők is, mármint az emberek, például alvás közben, le kell, még inkább be kell kötniük magukat.”

És mivel műszaki rajzban annak idején jeleskedett, formálja máris zsír-papíron a fémfogantyúkat, még rőfög is hozzá a jól végzett munka reményében.

Egyszerre két változatot készít: az egyiket fogni kell, a másik esetén elég ha csülöknél a fogantyú tart szorosán. „Csülöknél”, így mondja, mert magából indul ki.

És elképzeli, milyen is lesz, akár egy ringli, ringlispíl, amint a jövő emberét röpíti a Föld...

151/EGYBEFOLYIK

Pisztrángra ment. Felkelt éjjel, hogy hajnalra érjen ki a folyó partjára. Feketeügynek nevezte. Így írt róla, szenvedéllyel, bár a folyó nevét átkelesztelte. Hogy más ne találjon oda.

Festőien mutatta be, rejtegette mégis. Az volt a menedékhelye, természetes.

Aztán egy nap úgy érezte, egybefolyik víz, felhő. Lehajolva az volt az érzése, hogy a kettő egy...

Borús nap. Gyászos, szomorú.

152/KÉK NEFELEJCS

Süldő korában Vadmalac szeretett volna átváltozni – madárrá, teknőssé, imádkozó sáskává... Régi álma – mesélte többször –, hogy angyalszárnyai nőnek. Az ok saját rőfögése volt, el tudott képzelni annál finomabbat, nemesebbet.

Ahogy erre visszaemlékezett, ösztönösen rőfögött egy sort, rögtön meg is bánta: még megzavarja vele a virágokat!

Szóval hosszú ideje már virággá lényegülne... Mivel tudta, hogy nem lehet, legalább megfejteni kívánta a viselkedésüket. Délelőtt dolgozott, ám munka után órákig elnézte őket, hátha rájön például arra, miként adagolják az illatukat.

A kikericsnél napnyugtával becsukták a boltot, s mindent zárt redőnyök mögött végeztek. Viszont a... kék nefelejcs bokrot – mert tisztáson kollektívát alkottak – nagy tisztelettel bámulta. A színüket is, meg főként az illatukat imádta. Rajongásában illatozásuk beszüntetését ahhoz hasonlította, ahogyan Malacka elteszi a szárított ruhát. Elképzelte, hogyan fogja össze az illatát az ezernyi szorgos kék nefelejcs virág, a képzelt látvány számára oly szépnek bizonyult, hogy Vadmalac belealudt a gyönyörbe.

153/ALMAFÁCSKA

Nézte-nézte az almafácskát Vadmalac. Ő bentől, a lakásból; az almafácška a teraszon. Kint szürke ég. S ha ő nézte-nézte, akkor a szél meg csak fújta-fújta a törpe jószágot, egyszer annyira belekapott a „futrájába”, hogy az feléje, Vadmalac felé fordult. Aki kellőképpen meg is lepődött, olyannyira, hogy már-már be akart mutatkozni neki. Almafácskának, jó ismerősének... – Esni fog – szólalt meg a fácska, ha már lélekben közel kerültek egymáshoz.

Erre Vadmalac nem is gondolt. Azt hitte, ha egyáltalán hitt valamit, hogy az ég szürke marad, nem adja le a vizet. De hát az almafácška jobban tudja...

Mondja is neki:

– Ezután te vagy a szemem.

154/MINTA

Cseke Gábornak

Van a lelkében egy minta. A tanító néni rajzolta bele, szóval, utasítással, amikor Vadmalac még kicsi volt. Minta nélküli.

Azután bármit tett vagy gondolt, Vadmalacnak át kellett azon haladnia. A lelki mintán. Olyan volt ez az egész, mint egy szoros. Kelet-európai kanyon, ha már idegen szóval próbálta megmagyarázni, mint a hágó Predeálnál: út, vasút, valamint a Tömös pataka szorosan egymás mellett.

Azt mondta a tanító néni:

– Vadmalac, te most levelet írsz Gagarinnak!

„Gagarinos” idők jártak, kommunista dicsőségek, és hát minden kornak megvannak a tanító néni.

„Néniji”, ahogy Vadmalac mondja.

155/ÉKSZPÉRIMÉNT

Szerette a „fonnyadt” dolgokat. Amik rosszul sikerültek, vagy létezésük utolsó szakaszát élik. Hosszasan forgatta a szájában például a száraz kenyeret. Különösen élvezte, ha azokra egykori uzsonnák íze tapadt. Ilyenkor emlékezett: „ez májpástétom” vagy: „ez hecserlilekvár”. Fényképész-ként szívesen fotózott ráncokat. Ellaposodott, elformátlanodott ülepeket.

Egyszer egy mandarin az asztalán aszott meg. Meg-megállított egy-egy arra vetődő fiatal, és megkérdezte tőlük, mi az, amit látnak?

Általában ez volt a válasz: megszáradt citrusféle.

– Az öregség szimbóluma – igazította ki őket. – Ilyen lesz az arcod negyven év múlva.

Szavait elképedés fogadta:

– Ünneprontó, pfúj!

Ő meg csak mosolygott:

– Ékszpérimént.

156/HÜLYE KUTYA!

Jeges stockholmi utca, várnak a stopnál. A túloldalon tolókocsis, illetve maga „tolja”, sajátkezűleg hajtja a kerekét a negyvenes férfi, kesztyűs, kabátja ujja feltúrva.

Tőle jobbra, vagyis a tér felől érkezve, két fekete kutya toporog, külön-külön pórázon, gazdájuk biztos kézzel fogja őket.

És akkor: „zöld”! Mindenki indul: tolókocsis, kutyasétáltató, két kutya. Egyikük már az úttesten állva fedezi fel a mozgássérültet, talán megijed tőle, vagy egyszerűen gyűlöli azt, ami az átlagtól eltér, ezért mentében visszafordul és megugatja.

„Hülye kutya!”, káromkodik magában a szemtanú: Vadmalac.

157/SZARKA

A legjobban azt élvezte, a kijáratot a fészek alján. Mindenki fent várta őket. Macska, hogy megegye, ember, hogy megmosolyogja ügyetlenségüket. De ők csak lelépnek, bele a légbe, mintha kitojta volna őket a fészek.

Vadmalac megirigyelte őket. Erő szállt bele, lábtól kezdődően, mint ahogyan a nádszálba az élet.

Hirtelen ezt gondolta:

„Szarka szeretnék lenni!”

Hát nem angyal? Bár, ugye, a szarka is szárnyas lény!

158/GYÖMBÉRIDŐ

Feltűnt Vadmalacnak, legalábbis amikor a lepedőhöz közel hajolt. „Gyömbér – suttogta –, határozottan”.

De honnan?

Majd kapcsolt: Malacka gyömbérben párolta a csirkemellet.

„Gyömbéridőket élünk”, mosolyodott el amúgy féloldalasan, ki is csordult a nyála tőle. Nem az ételt kívánta meg; az öregségtől...

Hogy a pizsamája ujja beleért volna? Vagy meghúzódott az illat a levegőben?

159/LINCS

Komája elképedve:

– Bevezette a falba. A hegybe. Az Alpokba.

„Fájdalom. Ugye, százötven ember – gondolja Vadmalac. – Úgy szedik össze őket kiskanállal.”

– A másodpilóta hozzátartozója is megérkezett – meséli a koma.

„Meglincselik?”

160/KERET

– Látod ezt a keretet? – kérdezte Vadmalac a komájától. Még fel is emelte, ahogy a tanárok szokták a szemléltető eszközöket.

– A szél áthalad ugyan rajta, a legnagyobb része mégis mellette húz el, mert a keret túl kicsi neki. Mint a demokrácia a szűkagyúaknak.

Különben szabványos keret volt Vadmalac méhkaptárából, éppen készítette azt az esedékes idényre.

Füstölője is működött, komája mégsem attól kezdett el könnyezni.

161/UJJAT HÚZ

Lihegve újságolja a komája, hogy a repülő lezuhant.

Vadmalac ösztönösen felhúzza a vállát, mintha attól félne, hogy a gép rázuhan.

A zöldülő pázsiton fekszik, medítál:

„Mit akarnak? Hova igyekeznek? Boldogabbak attól?”

– Mind a százötven szörnyethalt – mondja a koma.

Mire Vadmalac:

– Ujjat húztak az Istennel.

162/FURKÓSBOT

Vadmalac a ceruzáját tartotta maga elé, ösztönösen. Amikor úgy érezte, veszélybe került. A veszélyt a fekete lyuk képezte, amiről kiderült, hogy más az ő ideje, mint a környező világé, továbbá, hogy olyan mennyiségű anyagot vonz magába, amit megtartani nem is tud.

Viszont át kell haladni rajta.

Na, ezt akarta meggátolni Vadmalac. De hát a szó: egy ceruza kevés, előkapta ezért a furkósbotját.

– Az sem lesz elég, koma! – szólt oda a barátja. S a kezébe nyomott egy lajtorját.

163/VÉGE SZAKAD

Komája hozta a hírt, hogy az emberi civilizációnak hamarosan vége.

– Vége szakad – így fejezte ki magát. Vadmalac megijedt a szótól.

Vadászszékén ült, úgy érezte, a hír hallatán az süllyedt egy fokot befele, a talajba.

– A tolvajokból válnak a vezetők – próféciált tovább a koma. Vadmalac szerint az máris bekövetkezett.

– A bölcs emberek visszavonulnak a magánéletbe.

Stimmel. Még egy fokkal lennebb.

– A munkanélküliek száma megnő.

Egy újabb fok.

– A tisztelet azoknak jár ki, akik nem érdemlik.

Vadmalac a fejét fogja. Nem akarja tovább hallgatni.

Süllyed.

164/ÉGBE

Mintha láthatatlan fonalak lettek volna a testéhez erősítve. Hátrafordult, hogy legalább megigazítsa őket, teremtsen – más szóval – rendet közöttük, de, keze a semmibe markolt.

„Az emlékeim?”, töprengett.

Ám észrevette, hogy előre fele is kötik a szálak...

Ezen elmélázott egy sort.

„Hát igen – mondta magának eszmélésnyi idő után –, hanem felszállnék az égbe...”

165/CSAK MONDJA

A végállomásnál lakott, majdhogynem a váróteremben, jól látta hát, mi történik. Emberek jöttek az egyik vonattal, mentek a másikkal, nem volt megállás.

– Ha megszerveznék – szólalt meg egy idő után Vadmalac –, mindenki helyben dolgozna, nem kellene utazni. Fölöslegessé válna a metró, nem fogyasztaná az áramot.

Megszólal a komája:

– Nem vagy te véletlenül kommunista?

Vadmalac elbizonytalanodik:

– Jó, csak mondom.

166/ÁGYÉKKÖTŐ

– Találkoztam Jézussal – közölte Vadmalac a komájával, de rögtön kiigazította magát: – Láttam Jézust.

Komája még ezen is meglepődött: nagy dolog ez, vele sose történt meg. Kérdezte, mit csinált? Mármint Jézus.

Válaszolja Vadmalac:

– Szét volt tárva a karja, mint aki azon csodálkozik, hogy a népek felöltözve énekelnek, neki meg csak ágyékkötője van.

167/CSÜLÖKFILOZÓFIA

Tusolás közben történt, hogy a padló hirtelen megnyílt Vadmalac lába alatt. Nem az egész padló, csupán a vasrács, ami megszűri az alácsorgó vizet.

Vadmalac számára újdonság volt a dolog, ugyanis abba a komfortba nemrég költöztek. Filozófiai kérdést csinált hát belőle:

„Így lehet hát eltűnni...”

Belepróbálta a csülkét, nem fért be.

„Szóval mégse.”

168/HÚSVÉTI MESSZIDZS

– Mondd csak – nézett Vadmalac a komája szemébe, mondhatni: szeme közé. – Mi a véleményed neked erről a Jézusról? A Húsvétról? Mi az üzenete?

Lágyított kissé a hangján:

– Tudod, a messzidzs...

Piros tojással volt kitapétázva minden Facebook-oldal, barátok meg ismeretlenek egymásnak keresztül-kasul üzengettek.

Azt válaszolja a komája:

– Én azt szűrtem le, hogy mindig a gyenge veszít.

Vadmalac szociológiával foglalkozott hosszú évekig, de ilyen pontos választ eddig még nem kapott.

169/FEJÉHEZ KAP

Vadmalac a fejéhez kapott, mire komája megkérdezte tőle:

– Csípik a szunnyogok?

Így mondta: szunnyog, mintha ige lenne: én szunnyogok, te szunnyogsz.

Vadmalac nem is figyelt rá, a magáét fújta:

– Azt hiszem, tudathasadásom van.

Továbbra is a fejét fogta. Majd hogy a komája is „ércse”, példát hozott fel:

– Mintha ketten lennének a fejemben, egyszerre Tamino meg Papageno. Például. A légies meg a vulgo.

Sőt, kiegészítette:

– Árgyéhus királyfi és Balga.

Komája tátott szájjal hallgatta:

– Hogy te milyen szépen fogalmazol!

170/TEKINTET

Vadmalac nagy terpeszben állt – egyik lába a Bükkben, a másik új hazájában, a Makkosban.

– Én most már hová tartozom? – kérdezte. Illetve előbb úgy mondta: „tartozok”, de aztán elszégyellve magát kijavította az igét „ikesre”.

Látta a komája, hogy Vadmalac bajban van, hát megsegítette:

– Amerre nézel, az érvényes.

– Áhá – mondta Vadmalac

– Nem a lábad a fontos, hanem hogy merre fordultál.

„Áhá –, hogy merre fordítom a tekintetem. Hogy én erre nem jöttem rá. Szóval a tekintet!”

171/MAZUCHISTA

Fejét Malacka ölébe fúrva mondta:

– Mi van velem, mazochista lennék?

Tulajdonképpen nem választ várt, inkább vigasztalást.

Az mindig volt kézügyben Malackánál. Függetlenül attól, hogy néha maga is úgy érezte, nem szabad már mindenütt mindenben azt látni meg, amiből kilábalni akarnak.

A rájuk kiszabott nyomorúságot.

Malacka várt egy kicsit:

– Na és, ha az vagy? Örvendj neki!

172/TÓ ÉS TEMETŐ

Állt a tó partján, a kacsákat szemlélte.

„Vadak”, mormolja. A rövid megállapításhoz hozzátartozik valami ilyesmi:
„én nem vagyok az.”

De hogy hová lesznek el? Mert Vadmalac csak az élőket látja.

„Befordulnak a vízbe és kész?”

Hát hogyan másként?

Vadmalacnak nincs röntgen-szeme, csak a gondolatai látnak be a tó mélyére: „akkor a tó egy nagy temető”.

173/MOSLÉK

– Állunk a moslékban bokáig – fejezte ki magát komája finoman.

Vadmalac maga elé nézett, meg maga mögé. Az fix, hogy álltak bokáig a lében. Abban is biztos volt, hogy az nem moslék. Mert emlékezett a langyos, ételmaradékokkal teli zabára, amit a disznók annyira szerettek.

Meglágyult a szíve az emlékre.

Sivítottak, vagyis sírtak érte, ha megéheztek.

174/GAMMA

Csernobil, 30

Vadmalac ismeretterjesztő filmet látott, mely azt mutatta, a gamma-sugarak hogyan hatolnak át az emberi testen.

Animációs film volt, de Vadmalac komolyan vette.

Ám akárhogyan nézte, a saját testén nem látott semmi sugarat: se bemenni, se kijönni.

– Elkerülnének pont engem?

Kérdezte a komáját, az sem vett észre semmit. Még tréfált is a semmihez:

– Kívánok jó gammanapot!

Malacka szólt rájuk:

– Legalább kétezren meghaltak Csernobilben, ezzel nem viccelünk!

Vadmalac megtartotta magában a gyászpercet, utána viszont arra gondolt, hogy a vadállatok továbbra is sugárveszélyben élnek.

Ők maradtak. Őket senki sem világosította fel.

175/AZ IDŐ PARTJÁN

Kiültek a dombtetőre, előttük hömpölygött a folyam.

Malacka meg Vadmalac, a ritka csendes pillanatok egyikében. Bágyadtan süttött a nap, nem tűzött, Vadmalac átölelte a társa vállát.

Bombázók húztak el a távolban, látták is őket, majd robbanást hallottak, de nem törődtek vele.

– Szeretek itt ülni. Veled, az Idő partján.

Hátuk mögött egy gyerek felsírt, mert fájt, ahogy a penicillint beadták neki. Vagy mert nem adták be, nem volt, amit.

176/RAGUZA

Komája szerint a jelenlegi rosszra még rosszabb jön.

– Te ezt honnan veszed? – kérdezi tőle, de hát hiszen maga is tudja, érzi, sejti, minek is ragozza...

„Raguza”, asszociál. Kikötő, város, valamikor régen olvasott róla. Gyerek volt, s az ég felhőtlen. Illetve ő olyannak tudta.

– Gyere – mondja a komájának – húzzuk akkor meg magunk.

177/HELIKOPTER

Helikopter keringett a feje fölött. Nagyváros – a fejük fölött.

„Mennyi? – kérdezte magától. – A sugarában vagyunk legalább százezren.”

Arra gondolt, betörőket keresnek. Hogy mennyire effektív.

„Mindegy”, legyintett.

Előjött sajnos egy régi emléke Bükkből, amikor a helikoptert a lakosság ellen használták. Elnémították a pap szavát, amikor az egy ellenzékit temetett.

„Na mindegy, felejtsem el...”

Hanem a rossz érzése nem múlt el:

„Hátha egyszer itt is...”

Felnézett az égre. A helikopter pontosan a feje fölött, írást rajta onnan nem látott, se számot.

„Talán épp engem?”

178/KETTEJÜKRŐL SZÓL

– Gyere csak! – mondja a komájának, ahogy az belép. Még be se lép, lába a levegőben.

Láthatóan fontos a közölnivalója.

Az is.

– Álmomban színdarabot írtunk. Írtuk, illetve benne is voltunk.

Komája csak nézi, felhúzott bal szemöldöke homlokán ragad. A kíváncsiságtól.

– Azaz kettőnkéről szólt a darab, nem volt készen, folyamatosan írtuk.

Komája megkockáztat itt egy kérdést:

– Aztán miről szólt a darab?

– Hát ez az. Arról szólt, hogy nem tudjuk, miről szól.

– Szóval nem volt kifejlete.

Vadmalac folytatni akarta, de komája áttért konkrétumokra:

– Szedik fel a flasztet. Itt, az utca végén.

Eltátja Vadmalac a száját:

– Hát azt meg miért?

179/KI AZ OKOS?

Vadmalac az erkélyen szellőztette a fejét. Sokat látott már, és a látottak megemésztésére nem jutott elég ideje. Legalábbis ő úgy érezte.

Bár az is lehet, hogy csak a teste fáradt meg.

Egyszer csak észrevette a beüvegezett terasz ablaktábláján kívül araszoló bogarat. Mikor elszállt, abból, ahogyan repült, jött rá, hogy katicabogarat látott.

Dicsérte magában: „Ahogy rájött, hogy fölöslegesen araszolgat, elszállt, ez igen!”

Még hozzátette: „Mi túl sokáig vártunk a Bükkben. Terméketlen éveken keresztül.”

Már nem is látta, a pettyeshátú csak a gondolataiban létezett. Hallja magát, amint így fogalmaz:

„Ezek a kis szárnyasok néha okosabbak a vadmalacoknál.”

180/MALACKA ZUHAN

Malacka valami képet látott, amelyiken valaki zuhan. Már annyira távol tőle, hogy nem ismeri fel, férfi vagy nő az illető. Csak annyit figyel meg, hogy fejét a két kezébe fogja.

De ha közelebb került a fényképhez, akkor azt látta, hogy mindössze fentről fényképezték a színészt, aki egy fekete padlón fekszik. Fekete – vagyis egynemű, és sötét, akár az éjszaka. Akár a szakadék éjjel. Az úr.

Vadmalac értette a képet, átérezte Malacka félelmét, s hogy megnyugtassa, előhozakodott a saját élményével:

– Éjjelenként azt álmodom, hogy zuhanok. Mindegy, hogy honnan. Ablakból, háztetőről.

– És?

– Kezdetben próbáltam védekezni, megszakítani például az álmot.

– És?

– Újabban hagyom. Zuhanok tovább.

181/PEZSGŐ

Malacka a pezsgőt szereti, így aztán Vadmalac is azt issza, közben elmélkedik. Még mindig el tud csodálkozni azon, hogy szőlőből készítik, és hogy pezseg. Mitől? A buborékokat belé ki dugta?

Két korty között a felhőket is figyeli, olyan a látványuk, akár egy élő festmény. Az előbb még sárgás volt, most egyetlen haránt elhelyezkedő szürke test. Oldalak „lecsiszolva”, talán úgy jobban halad; egy tengeralattjáró az égen. Egy zeppelin.

Ám éppen áll a zeppelin, miért?

Na jó, a pezsgő. Segít abban, hogy apróságok, a mindennap tartozékai eltűnjenek, kiemel egyebeket. A felhőt, az asztalt, Malackát.
Nem is veszi észre Vadmalac, szinte együtt úszik a zeppelinnel az égen.

182/NEDVZÖLD

Születésnap ajándék Muhi Sándornak

Ültek a folyó partján. Vadmalac meg a komája.

– Figyeled?– mondta Vadmalac. – Ma olyan „nedvzöld” a színe.

A koma egyre csak mormolta:

– Nedvzöld, nedvzöld.

Majd Vadmalachoz fordult:

– Ennek a folyónak ezer színe van. Mert te adsz nevet nekik.

– No – válaszolta Vadmalac.

Leszakított egy fűszálat, azt a mancsában szétmorzsolta, s az eredményt megmutatta a komájának: valóban nedvzöld színe lett.

183/BUJA

A domb tövében álltak, s bámulták a természetet. Hogy ott egy hónappal korábban nem volt semmi. A fagyott földön kívül. Most meg ez a buja növényzet...

– Szép – szalad ki Vadmalac komájának a száján. Vadmalac csak hümmög hozzá.

Kis idő múlva megszólal:

– Akkorára nőtt a fű...

Komája nem tudja kivárni a szentencia végét, közbekotyog:

– Kaszálni kéne?

Kaszálni? Vadmalacnak egészen másként reagál az idegrendszere:

– ...hogy egy tetemet el lehet rejteni benne.

184/CSAHOS

A metrót várták, Vadmalac meg a komája. A közelből kutyaugatás hallatszott. Aznap este egészen a metrómegállóig hozta el az ugatást a szél.

– A szél – motyogta Vadmalac.

Talán valami igazságtalanság érte a kutyakolóniát, például nem kaptak vacsorát. Az ugatásuk minden este félelmetesnek tűnt számukra.

– Csahos – mondotta a koma – csahos kutyák.

– Akár az élet – filozofált mellette Vadmalac. – Megugat, közel mész hozzá, beléd harap.

Megérkezett a metró.

„Kiharap belőled.”

185/ÖL A SZÓ

Kismalac a vízipisztolyával játszott. Majd Poszeidónra tért át, s egy nagy szigonnyal hadonászott.

Vadmalac komája igen elmés pillanatában leledzve, talán az istentisztelet ihlette meg, azt mondja, kissé hajlottan vagyis mentorára felfele sandítva:

– A szó is meg tud vágni.

Majd rövid töprengés után továbbfejleszti saját gondolatát:

– A szó talán még ölni is tud.

Vadmalac megijed komája szavaitól. Őt magát is bántották meg a szóval, betokosodva lelkében ma is rejtőzik a szavak keltette fájdalom. De benne volt annyi erő, amennyi a túléléshez szükséges. Hanem... Mancsával mintha óvni szeretné, gondolatban könnyedén átöleli, akit szándéka ellenére megsebzett. Emlékezni próbál, sértette-e anyját, apját, Malackát...?

186/FÉLNEK MIND

Hátráltak mindketten, azaz együtt. Vadmalac meg Malacka. Nem volt náluk fegyver, sem golyóálló mellény, dehogy. Se konyhakés, még fakanál sem.

Gondolatban hátrálnak; a gondolataikban.

Egyszerre Vadmalac megáll, szól Malackának:

– Te, ott van valaki.

Óvatosan néznek visszafele, azaz menetirányba, a válluk fölött. Hogy az illető ne vegye észre, hogy ők meglátták.

Ám nincs veszély, a komájukat látják. Háttal áll ő is. Háttal nekik. Gondolatban.

– Te vagy az, komám? – kérdi Vadmalac.

Az válaszol:

– Hiába na, a félelem összehoz.

187/CSUHÁS

Komája szólt, hogy úgy érzi, mintha valaki követné. Valaki vagy valami. De hiába néz hátra, nem lát senkit.

Vadmalac mosollyal akarta elintézni a dolgot, mondván, hogy ez paranoia, ám azért megnézte, nem áll-e valaki az ő háta mögött is. Mert az igazság az, hogy hasonló érzése neki is támadt.

És nem látta, de elképzelte az illetőt, egy csuhás alakot, aki száll utána. Azaz könnyed lenne, de hát fekete, a szín lehúzza.

„Miért, ha vörös – gyomrozta magamagát – jobban elviselnéd?”

Főleg, ha régi dolgokról mesélt, akkor telepedett rá a csóva, nyomta a hátát, sőt, a tudatát is.

Komájának ezt mondta:

– A múltad az a csuhás, a múltunk. És már soha nem szabadulunk tőle.

– De miért fekete? – tudakolja a Koma.

– Na, ez az.

188/EGY MÁSIK DARAB

Komája fürkészőn figyelte Vadmalac csülkét.

– Mi van? – kérdezte Vadmalac. Majd hirtelen ötlettől vezérelve azt ajánlotta, fogjanak kezét.

Csülköt fogtak, azaz kezét.

Ettől meglágyult a koma szíve, elmondta:

– A polgármesteré szennyezett. Mocsok tapad hozzá.

– Vér?

– Vér még nem, de minden hájjal megkent.

No, ezen elgondolkoztak. Külön-külön és együtt. A néma ima végén a koma megkérdezte:

– Gondolod, hogy nekünk eljátszanak egy másik darabot?

Majd a nyomatékosítás kedvéért:

– Mint ami.

189/MALACKÁVAL A PADON

Ültek Malackával a padon. Kéz a kézben, éppen egymásba illett a kettő. Hogy melyiké indult el a másikat megfogni, már nem emlékeztek. Lehet, hogy Vadmalac volt a kezdeményező, lehet, hogy Malacka, még valószínűbb, hogy mozdulataik egymással szinkronban voltak.

A távolba néztek, már mintha egy életen keresztül. És mindig kéz a kézben.

Bámulta őket a kékvirágú folyondár, nézett az ibolya lentről, meg más: a kalendula virága, Ángyó néni rózsája – évszaka válogatta.

Különböző, az idők során egymástól igen eltérő nevű szelek fújtak, ők ketten ilyenkor fázósan összebújtak.

Néha meg a nap sütött, így szokott az lenni. Olyankor mosolyogtak. Egy-másra, illetve egymásnak, Ángyó néni rózsájára, meg a kalendulának...

190/MINDKETTŐ

– Akkor te most ez vagy – mutatott fel egy képet Malacka –, vagy ez?

Az elsőt levette, felemelt Vadmalac elé egy másikat.

Az elsőn egy gondterhelt alak volt látható; a szem panaszkodó, tekintet feszes, homlok ráncolva. Beletörődve a helyzetébe.

Vadmalac rávágta:

– Ez.

Amikor viszont a szeleburdi, jókedvű színes, sőt vöröshajú teremést is meglátta, valami felujjongott benne: „ez az én jókedvem”.

Végül nem mondhatott mást, mint hogy:

– Mind a kettő.

Hozzá kellett tennie:

– De nem egyszerre.

191/PICULÁK

Előbb megebédeltek. Tempósan, kivárták a negyedik fogást is.

Vadmalac komája azt a szót használta, hogy belaktak, de meg is bánta, látván, hogy Vadmalacnak nem ilyen népieskedésre áll rá az esze.

– Szóval hogy sok a két picula?

A koma lehajtotta a fejét, mintha szégyenkezne. Pedig hát nem az ő hibája, ha elértéktelenedik a szó. Csakhogy ő hozta Vadmalac tudomására, hogy két picula helyett egyért kótyavetyélik a főtéren Vadmalac frissen megjelent könyvét.

De az nem haragudott rá.

– Na ide figyelj – mondta Vadmalac. Tenyerébe helyezett egy piculát, kétszer megforgatta a tenyerét, komája szeme elé tartotta, hát nem volt rajta semmi.

– Ilyen az az egy is.

192/PANTOMIM

Álmában pantomim művész volt, amatőr, illetve az alkalom szülte, jeleneteit korábban mindössze eltervezte.

Egy fehér nájlön zacskót húzott ki zakója jobb zsebéből, s ment bejelentkezni a zsúrinél. Ott galacsinná gyúrta, s a szájába dugta.

Egy simát, nem volt rajta reklám, amiben a pizzát vitte haza. Kettévágta gondosan, miután a fülét eltávolította.

Illetve nem is, hiszen pantomim volt a jelenet, úgy tett, mintha a szája tele lenne, s úgy húzta ki onnan a képzelt anyagot.

Előbb szembefordult az alkalmi közönséggel, a nyári tábor lakóival, akik félkörben a gyepre telepedtek, majd merőn nézte őket, hogy azok megértsék: róluk van szó, velük történik meg.

Amikor pedig teljesen kihúzta, a közönségnek felmutatta, és eldobta a galacsint, ami a szájában nehezítette a beszédet, na igen, akkor ordítani akart, egy bődületeset, csakis azért, hogy jelezze: baj van, nagy baj.

Kár, hogy az ordításból nyekergés lett.

193/TINTAHAL

Kánikula volt, úszni mentek ki a tóra, hűsölni. Vadmalac komája közben a rádióban hallottakkal traktálta a barátját. Hogy a tintahal egészen másként gondolkozik, mint mi, többiek. Mint az ember, mint az emlősök, szárnyasok; nagyon régen levált a közös fejlődési ágról.

– A tintahal az egész testével gondolkozik. Nemcsak az agyával.

Be akarta mutatni, hogyan is megy az egész testtel való gondolkodás, úgyhogy elakasztotta Vadmalacot, aki hasra vágódott.

Vadmalacnak fájt az esés, mely hirtelen jött, s így védekezni ellene nem tudott. Az is fájt neki, hogy a komája teszi vele, bár oka rá nincsen.

Különből lassan, türelemmel a szívében állt fel, ám egyvalamit nem értett.

Meg is kérdezte:

– Jó, tintahal vagy, de mit akartál a testeddel kifejezni?

194/NAPÉJEGYENLŐ

Vadmalac komája nem értette – ezt az egészet. Illetve az egészet értette volna, hanem a fél-fél intim játéka idegen volt számára. Mert miért nem változatlan az arány? Miért nincs állandóan ugyanannyi fény, mint amennyi sötétség?

A szót magát szerette: napéjegyenlőség, ám feltételezni lehet, hogy demokratikus érzelmei okán inkább az összetett szó utolsó tagjára koncentrált.

Kérdései ezek voltak, meg is fogalmazta őket Vadmalacnak:

– Egy: ki keveri az arányokat?

– Kettő: honnan annyi sötétség?

195/TORNÁDÓ

Fújt a szél – nem minden irányból, hanem hol innen, hol onnan, ám néha nem is szél volt, inkább vihar. El is vitt néha – többek közt – vadmalacokat, egyiket-másikat úgy a falhoz csapta, hogy taknyuk-nyáluk egybe folyt. Vadmalac büszke volt magára, hogy őt egy tornádó sem viszi, mozdítja el a helyéről.

– Akkor azt a karót mért fogod olyan görcsösen? – kérdezte tőle a komája.

– Eltörik, biztonságot semmiképpen sem nyújt.

Vadmalachoz odalépett Malacka, karon fogta, s mondta neki:

– Fogózz talán belém!

196/ÜRÖM

Kérdezi Vadmalac a komájától:

– Mi az öröm?

Vannak neki ilyen, a filozofikumba hajló gondolatai, egészen pontosan, ha marad annyi ideje a napi musszok között, kidob az agya rejtvényeket. Mint ezt is.

Ettől lesz másabb, mint a többi, komája ezért csodálja. Le tudja másolni mentorának a frizuráját, a cipőjét, ahogy kávézáskor a kisujját tartja, de ilyen gondolatai nincsenek.

No de most éppen sakkozott Kismalaccal, a figyelmét a játék lekötötte, nem pontosan azt hallotta, amit Vadmalac mondott, egészen pontosan „öröm” helyett „üröm” volt az, amit a tudata közvetített, hát így kiáltott be Vadmalac filozofálásába:

– Ürmös pálinka, az igen!

197/A VERS

Pedig a komája jött az elképzelésével. Az ötlettel, minek is nevezze.

A félelmetessel.

Hogy összeomlik egyszer minden. Még az atomok is átváltoznak.

Vadmalac régóta gondolkozott valami magán összeomláson, ő a verset nevezte a világ szerkezetének. A vers olyan, mint amikor egy esernyőt kifeszítünk. Vagy egy sátrat. Amíg azok szilárdan állnak, a vers világa komplett, mi abban vagyunk, mert olvassuk, gondolkozunk a szavain, s addig minden rendben...

Komája közbevetette: vigyázni kell, nehogy a nedves hó lehúzza a sátrat.

– De... – s itt a bal mancsát ijedten a szája elé emelte Vadmalac, nem merte befejezni a gondolatot.

198/VÉR, A VÉRE

Vadmalac csöndet teremtett maga körül, lehetőleg nem is mozdult, s hát, mint akarta, meghallotta a vére keringését. Azaz a folyását. Nem ahogyan a szíve dobban, hanem ahogyan a vére halad az erekben.

A probléma csak az volt, hogy amit hallott, az az előre haladó véráram volt, a szív felől érkező, s mintha nem fordult volna vissza a fáradt.

Pánikba esett. Attól nem félt, hogy meghal, de nem értette, hogyan működik a teste.

Honnan van annyi vére, ha az nem folyik vissza?

Hova lesz el az a vér, amit az ábrák kéknek festenek?

Egy láthatatlan áramkörnek lenne ő maga a része?

Eladdig semmi olyat nem vett észre.

199/ÁM

Dusa Ödön emlékére

Bakanccsal feküdt be az ágyba. Vadmalac már így, bakancsosan, azaz menetelésre készen gondolkozott. Ha serkentette magát, hát borral, vörössel, sötét színűvel.

Borvörös volt a szobája is, maga festette. Borvörös, de csak mellmagasságig, attól felfelé fekete; maga sem tudja, miért.

Talán mert eltűnt a plafon feketén, mintha nyitva lett volna a világ a feje fölött. Kitágult volna.

Mert a kérdései határtalanok.

„Vajon igazam van?”, ezt kérdezte magától.

Vagyis hogy a következtetései helyesek-e? Mert a világ, amelyikben él, bonyolult. És mert helyes válasza csakis akkor lehet, ha igazak a hírei. Ám azok-e?

„Vajon igazam van?”

Így töprengett, közben meghúzta a flaskát.

200/DÓM

Nem is tudta eldönteni, honnan nézze, honnan előnyösebb.

„Eltörpülök mellette.”

Hátrált hát, hogy a tető oszlopait is lássa. Meg hogy érezzen némi szimmetriát.

Ám akkor az ördög kezdett el incselkedni vele. Vadmalac nem is tudta, hogy az sűgja neki, vagy ő maga fogalmazta meg:

„Nagyobb az Isten egy dómban, mint egy falusi kápolnában?”

Isten... ? Hiszen vele nem is találkozott...

201/BÚVÁRSZEMÜVEG

Hogy ne maradjon Vadmalac adósa, a koma megjátszotta, hogy az angyal hozzá tett le néhány, a Vadmalac családnak szánt ajándékot. Kismalac egy zacskó mogyorót, Malacka egy móc fakanalat kapott, Vadmalac viszont... szóval annak magyarázata van.

A koma szerint nemsokára vége a világnak, egy újabb özönvíz szakad ránk, mert túl sok a gyár, az autó, a Jeges-tenger jege megolvad, mindenütt a világon megemelkedik a vízszint, Bükkben meg Makkoson is, úgyhogy szerinte Vadmalac annak a bűvárszemüvegnek köszönhetően menekül meg, amit az angyal nála letett.

Azzal átnyújtotta az említett tárgyat.

Vadmalac egy ideig forgatta a mancsában, de rájött, nem lehet kikerülni, hát gondosan feltette. S mivel a légzőcsövet rövidnek, azaz bizonytalannak ítélte meg, így szólt:

– Kérem a kopoltyúmat!

202/AZ IGAZSÁG

Komája úgy képzelte el, hogy az igazság olyan, akár egy barackmag. Könnyedén nem adja meg magát, késsel vagy más eszközzel kell feszegetni, hogy kibomoljon. Éppen úgy, ahogy ő Vadmalacékhoz eljár, és kérdéseket tesz fel a mentorának.

Vadmalac összerezzen, azaz érezte oldalán a kés életét, amint az vágja, vagdossa. Ő éppen ellenkezőleg gondolta: nem zárt valami az igazság, és nem feszegetjük. Az igazság ott van körülöttük, csak beszippantani kell.

– Látod – fordult a komájához –, ha az igazságot keresem, hat szemem van, és ugyanannyi fülem – itt félrehúzta a sörényét, hogy komája még jobban tapasztalja meg.

– A lelkednek kell nyitottnak lenni – mondta neki –, hogy befogadd.

203/BARACK A HOMLOKÁRA

– Meséltél legutóbb egy dómról.

Vadmalac helyeslően köhintett, kíváncsian várta a kérdést.

– Azt mondtad, oszlopok merednek annak a tetejéről az égnek.

– Hogy annyival közelebb kerüljenek az éghez. A mennybolthoz. A Mennyhez. Meg hát – tárta szét a mancsát – dekoráció egyben, ilyen az élet...

No de Vadmalac komája másra volt kíváncsi:

– Aztán nem lesz attól világvége? – kérdezte ijedten.

– Hogyhogy?

– Megszúrják az eget, s attól az kipukkan, s mint egy lufi ránk zuhan.

Vadmalac mosolygott.

– Nem olyan érzékeny az – mondta a barátjának, azzal barackot nyomott annak a homlokára.

204/FORDÍTSD MEG A LAPOT!

– Mik ezek? – kérdezte Vadmalac komája. – Rajzok?

A papírlapra bökött a kezében. – Csupa nyolcas.

Vadmalac komolyan vette komája kérdését, így okította:

– Először is fordítsd meg a szöveget, mert fejjel lefele tartod. Ráadásul eltakarod a lap alját.

Valóban – előtűnt egy cím is.

– Te honnan tudod? – tudakolta a koma.

– Éltem más civilizációkban. Is.

Komája vakarta a fejét:

– És mondd, okosabb vagy azzal együtt?

205/GYANAKSZIK

Vadmalacnak rossz napja volt. Valami keserűt olvasott gyilkos praktikákról, amitől mindenre, meg mindenkire gyanakodni kezdett. S akkor lépett be barátja, komája, illetve akit korábban annak hitt.

– Te...?! – kérdezte tőle.

Érezte a koma a megváltozott hangszínt, de a szürke égnek tudta be, ami már napok óta a lelkükre nehezedett.

– Semmi különös – válaszolta. Megvan a mai norma – a koma favágó –, és ma sem estem össze.

Felakasztotta a bekecsét, levette a kucsmáját, letelepedett a kisszékre, ahonnan hallgatni szokta a mentorát.

– És mondd – bukott ki Vadmalacból a kérdés –, te itt kinek mind hallgatózol?

A koma a kérdésből csak az ellenséges hangot érzékelte, a bekecse felé pillantott.

– És jelentesz is?

206/ISTENI JEL

Vadmalac komája csak nem hagyta magát. Jó, ő maga nem láthatta, és csak két percig tartott a napfogyatkozás, de mégis, hát nem mindennap történik ilyen, szóval lehetett ez isteni jel is.

– Á – húzta el Vadmalac a száját. – Hiszen már száz éve megjósolták.

A koma szembenézett a mesterével, és megkérdezte:

– Nem hiszel Istenben?

Vadmalac mosolygott, de csak magában. Komájának viszont ezt mondta:

– Jó, mondjuk, hogy hiszek. De milyen jelről beszélsz? Mire figyelmeztet a Teremtő?

A koma nem tudta, nem is sejtette, lelke azért összerezdült, világos.

Vadmalac pedig így zárta le kettejük purpárléját:

– Jó kis hecc volt, jelezhetne gyakrabban.

207/KINEK A GYERTYA?

Előbb összeszámolták, hány a halottjuk. Tudták azt, tulajdonképpen csak egyeztettek. Hát a szüleik...

Aztán megvásárolták a gyertyákat, beállították a tartóba, a mások gyertyája mellé. Mind ismeretlenek, egy idegen templomban hogyan is lehetne másként, ám közös bennük, hogy holtak. És hogy van, aki gondoljon rájuk.

– Mit gondolsz, látják? – kérdezte Vadmalac a párjától.

– Márminthogy... – tette fel a kérdést Malacka, és felfele mutatott, ahol azok lennének. Hogy letekintenek rájuk, és meglátják a gyertyákat. Vagy kire gondolt Vadmalac?

– Hiszen magunkért csináljuk – folytatta, azzal kezét a melléhez vitte, mintha a lelkéhez.

208/MÁGNESES TÉR

Vadmalac már megint előadást tartott a komájának. Ő maga a kedvenc foteljében helyezkedett el, és gondolatban hosszúszerű pipát szívott, komája viszont vele szemben foglalt helyet – a gyékényen.

Szóval, a központban aznap a Föld mágneses tere állt, egészen pontosan annak esetleges hiánya.

Vadmalac megfenyegette az emberiséget, hogy ha megszűnik a jelenleg érvényes mágnesesség, ha tehát nem lesz Észak meg Dél, akkor bekövetkezik a világvége.

Komája nagyon komolyan vette, amit hallott, bele is sápadt a megértésbe, ezért félénken kérdezte meg Vadmalacot:

– Van tíz vaspénz a bal zsebemben. Megváltozik a mágneses egyensúlya a Földnek, ha én azokat hirtelen átteszem a jobb zsebembe?

Hát erre Vadmalac mit válaszoljon?

– Csak óvatosan, óvatosan.

209/NAPFOGYATKOZÁS

Vadmalac alig ismert rá a komájára, annak az arca teljesen fekete volt. Elröhintette magát.

– Kátrány? – kérdezte.

– Ó, dehogy. Faszén.

Nem állta meg, hogy kissé ne nevelje a komát, közli hát vele, hogy:

– Hiszen nem az arcod kellett volna bekenni, hanem egy üveget, hogy azon keresztül bámulhasd.

A napfogyatkozásra utalt.

– Aztán láttad-e legalább?

– Ááá – válaszolja a komája, száját csalódottan elhúzva. – Felhős volt az ég, és különben se itt kulminált, hanem ide a tizedik erdőben.

210/MEGÁLLÍTJA

Előbb megtárgyalták a családban, hogy túl gyorsan telnek az évek. Malacka sörénye is őszült, a Vadmalacé meg egyenesen hullani kezdett. Rákontázott a koma is, aki szinte a családhoz tartozott. Ez utóbbi még vakarta is az agyarárt, izgalmában nyilván.

Na jó.

– Teszek én ellene! – mondta erre Vadmalac. Kiment az udvarra, komája segítségével megmagasította a kerítést, még egy kosárlabdát sem lehetett volna átdobni felette, bottal húzott egy erős vonalat a porhanyó földbe, hogy ne lehessen nem észrevenni.

És azt mondta:

– Itt megáll öt évig az idő, nincs új év!

Ezt a Fennvalónak mondta, még bökött is a jobb mancsával abba a irányba.

211/VADMALAC MEG AZ ESŐ

Esett. Azaz szemerkélt az eső. Vadmalac nem húzódott be az odújába, inkább hagyta, hogy ázzék kint a bundája.

„Úgyis el vagyunk kényeztetve. El vagyunk kényelmesedve, meleg víz, központi fűtés”, gondolta.

Hűvös szél fúj, az sem zavarta. Az esőcseppeket meg lerázta a hegyes fülével. Füléről. Akár egy macska. Vadmacska.

Jött a Komája, kérdezte az: – Mit csinálsz?

Na, erre mit válaszoljon?

– Ázom éppen.

Majd, hogy az őt jobban megértse, hozzátette:

- El vagyunk kényelmesedve.

212/ARADI VÉRTANÚK

Vadmalac azon töprengett, hogy neki kötéll vagy golyó járna.

Félt mind a kettőtől. Egyrészt filozofikus félelem tartotta fogva, hogy valami véget ér. Valami, aminek nem szabadna...

Másrészt a fizikai fájdalomtól örült meg.

– Feláldoznád az életed? – kérdezte ekkor a komája.

– Hát ha muszáj.

213/OKTÓBER

Két kezét melle fölé tett egymásra, mintha attól tartana, hogy a puliszka a fővő vízben robban. Vagy más, például a szurok. Mármint hogy hirtelen kitör.

Szinte a semmiből, bár az csak úgy tűnik.

– Na, olyan volt. Engem a járdáról szólítottak be, haverek. Mentem, persze, tele voltam lendülettel.

Figyelik az előadását. Malacka, Kismalac, Vadmalac komája.

A koma kéri meg, mutassa a golyó helyét.

Vadmalac felhúzza az ingét, ott, az oldalborda közelében.

Kismalac odanyúl, megtapogatja.

– Mi az, tamáskodsz?

214/SÖRÉNYE

Kiszólt a fürdőszobából:

– Azonnal. Éppen csak megfésülöm a sörényem.

– Fésüli, akinek van! – válaszolt Vadmalac komája. S hát szomorúnak elég szomorú látvány volt a koma gyér sörénye, amiből kis szigetpamacsok maradtak. Kopasz ráadásul a feje búbján.

Vadmalac megbánta, hogy nem volt tapintatosabb, nem jött rá azonnal, hogy a komája előtt a sörényt emlegetni nem szabad. Úgy próbálta helyrehozni a dolgot, hogy fésülés helyett összeborzolta a sajátját, kissé még meghajolt, hogy alacsonyabbnak tűnjön, kacsázott is kettőt, mintha szédülne, aztán pedig megkérdezte:

– Jöhet egy szilva?

Pálinkát értett rajta, kedvcsinálót.

215/UGYE

Vadmalac komájára rálóttek. Mutogatta a kötést, ami a vállától indult, imádkoztak, nehogy befertőződjék a seb, nehogy üszkösödjék, szüksége van még a karjára.

Szükség van a komára, még Vadmalacéknál is.

A komának meg rájuk. Most is, közel hajol Vadmalachoz, félve-suttogva kérdi verejtékező homlokkal, mint aki a halál közelében az életével elszámol:

– Ugye, mindvégig „vadmalac” maradtam?
A helyzettől Vadmalac elérzékenyül.

216/VÁRJA MALACKÁT

Várta Malackát. Félrehúzta a függönyt a nappaliban, onnan belátta az egész metrómegállót.

Túl korán ült le, hát bámulta a fák sárgáját, hogy ősz van, telik az idő, ott a bizonyíték.

A peronon két tizenéves lány várt, az egyik nem fért a bőrében, táncolt a másiknak. Valami, a dervistánchoz hasonló modern mozgás, tulajdonképpen csak egyik lába mozgott, térdből, ám az nagyon.

Vadmalacot irritálta annyi vidámság, ezért elgondolta:

„Ha megállna hirtelen az idő, az a láb is veszteg maradna.”

No de feleszmélt. Hiszen akkor a metró is egy helyben vesztegelne.

„Malacka sem jönne, nem, nem, akkor az nem jó!”

217/SZEGÉNYEK

Vadmalac a terepet figyelte. Hogy lát-e ellenséget. De csak a szomszédok, s a szomszédok kecskéi. Nekik is volt három, Malacka azokat fejte meg, azok tejét adták a gyerekeknek.

A kecskék nélkül éhen haltak volna, tudják jól. Azért a karabély a Vadmalac vállára akasztva. Tolvajok ellen.

De csak a komája jött meg a szomszéd faluból, tőle nem félnek.

Ha legalább egy szamaruk lett volna, mondja Malacka, már rég útra kelnek, mint mások, sokan, a többiek. De hát a kecskékkal nem lehet, nincs, ami az összepakolt háztartást cipelje.

Épp útban volt, Malacka, hogy törjön néhány száradt ágat, főzzön belőle levest. Mire Vadmalac komája jelez, hogy maradjon, s mintha maga a Jóisten lenne, előkotor a tarisznyájából egy... hosszú cső kukoricát.

Honnan szerezte?

Meg van azzal mentve az élet.

218/VIRÁG

Vadmalac valami különöset érzett a lábában, csülök magasságban. Nem fájdalom volt. Legnagyobb meglepetésére azt az érzést egy látványhoz, az enyhén rothadó vágott virágok szárának a végéhez tudta hasonlítani. Ahogy azok felszakadnak, néha még fel is kunkorodnak.

Szóval mintha menne tönkre a szervezete, bokától lefele már nem is érezte magát.

Meglepődött:

„Mi az, virág voltam?”

219/ZOKNI

Hogy kinek mit hozott az angyal – bontotta mindenik a maga csomagját.

Hanem láss csodát, a Vadmalacéknál vendégeskedő komának is jutott angyalfia: egy pár zokni.

Egy igen szép pár zokni.

Tetszett a komának az ajándék, de a legjobban az hatotta meg, hogy ő is kapott; hogy neki is jutott, kicsit ő is a családhoz tartozott.

Tartozott valahová!

Örömeben felhajtott egy extra pohár szilvapálinkát, meg még egyet, amitől olyan jó kedvre kerekedett, hogy elővette a zokniját, az ajándékot, mert olyat különben vastag patájára nem húzott. Az ajándék zoknit pedig kissé fodrozva a fülére akasztva bohóckodott.

Meg volt bocsátva neki, Kismalac még élvezte is a szokatlan játékot.

No de egy idő múlva a pálinka hatott: a koma kobakja előrebukott, rá a mellére, a pár zokni pedig elterült Vadmalacék padlóján.

220/ENYHE KÖD

Azért a rétet lehetett látni, csak mintha valaki egy átlátszó fehér sálat terített volna el rajta. Vadmalac azt nézte, illetve hosszabban bámulta, mint ahogy – kapkodva, vidám optikai ajándéknak tartva – a ködöt szokta.

Akkor, attól jött rá...

Nem kavarodott fel tőle a lelke, éppen ellenkezőleg, megnyugodott.

...akkor megértette, hogy az élete véges.

És akkor látta meg, hogy az őt körülvevő világ szebb, mint ahogy a hétköznapok látni engedik.

221/ÁTHALLÁSOS

H. I.-nek

Ritkán történt meg, hogy a koma támadta a barátját. Ezúttal is csak számonkért, visszaemlékezett; felkavart múltjában igyekezett rendet teremteni.

– Te is csak álltál és szavaltál, de magánlakásban, hogy el ne vigyenek.

Vadmalac kotorászni kezdett az archívumában, elővett egy megsárgult papírlapot, ezt mondta:

– Írtam egy verset, áthallásos.

A koma majdhogynem vádolt:

– De a barrikádra nem álltál ki.

Hát igen, azaz nem, félt, hát nem állt ki.

– Talán mert nem voltak barrikádok.

222/ÖSSZEGEZ

Hogy Vadmalac sörtéje őszülni kezdett, komája felszólította:

– Foglald össze, mi volt az életed!

Vadmalac a feladat hallatán a tomporára ereszkedett, mint aki komoly munkába fog, aminek egyhamar nem szakad vége.

– Na, lássuk csak...

És jobb mancsát felemelte, hogy majd kiszámolja azon. De nem jutott eszébe semmi.

Komája ekkor – hogy stimulálja – mikrofont tartott a szája elé. Amitől Vadmalac hangja megremegett:

– Hát nem is tudom...

Jelen válogatás Cseke Gábor munkája, 2019 júniusában mintegy ötszáz félperces állt a rendelkezésére, hogy a maga Vadmalac-olvasatát összehozza.

A szövegek gondozója: Gergely Éva.

Ezek a rövid alkotások a Káfé Főnix online irodalmi lapban kezdtek megjelenni, ám hamarosan a Szuhay-Havas Marianna által szerkesztett Lenolaj folytatta publikálásukat.

Beszédes István közölt belőlük egy válogatást A zselnice ideje címmel a zEtna.org-ban, annak is az „éghetetlen könyvek” sorozatában. 2015-ben Véghelyi Balázs az általa vezetett Üveghegy kiadónál jelentetett meg Vadmalac és a kitartott magas Cé címmel kötetet.

Egyperceseim, vagyis a Vadmalac-félperceseket megelőző rövid szövegeim a Változatok a döbbenetre című ciklusban jelentek meg Forrás-kötetemben (Módosítás, Kritérium), majd Láng Zsolt publikálta egyperces kötetemet a Mentornál, Latorcza kontinens címmel. A címlaphoz a székelyudvarhelyi Oláh István fotóját használtuk fel.

Gergely Tamás